

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

Veertiendaags Officieel Orgaan van de Vakgroep Electrotechnisch Ambacht, de Vakgroep Detailhandel in Electriche Verbruikstoestellen en Verlichtingsartikelen, de Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen en de Vakgroep Tusschenpersonen in Electrotechnische Producten.

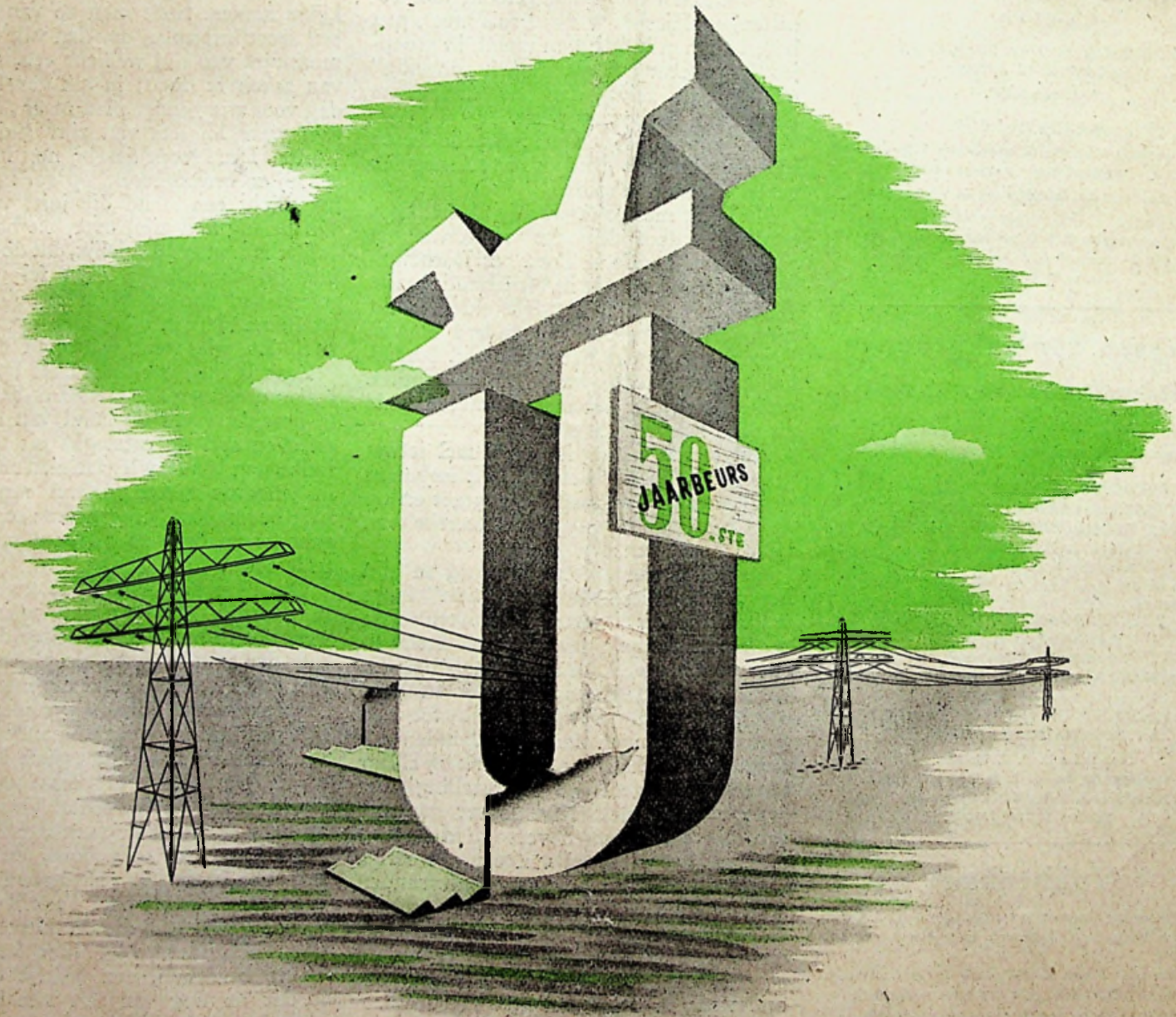
Directie, Redactie en Administratie: Kalverstraat 35, Amsterdam G.
Telefoon Directie en Red. K 2900-35253; Administratie K 2900-40453

Jubileum-Jaarbeurs

27 MAART 1948

3e JAARGANG Nr.

63

Electro Radio Mercur

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

Uitgave van de
N.V. Uitgeverij Mij. Dilligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon K 2900-35253 en 40453
Postgrootrekening 130400 — Bankrekening Twentsche Bank.

DIRECTIE EN EXPLOITATIE:
Hans Schnabel en Jan B. Gastkemper.

ADVERTENTIE-MANAGER:
B. J. Jansen.

REDACTIE:
HOOFDREDACTEUR:
Loula Knuvelder.

**REDACTEUREN MEDEDELINGEN
DER VAKGROEPEN:**
mr. J. H. van Gelderen en J. M. van Basten.

REDACTEUR RADIORUBRIEK:
J. Corver.

REDACTEUR ELECTROTECHNIEK:
J. J. Moerkerk.

**REDACTEUR ADMINISTRATIE- EN
BELASTINGRUBRIEK:**
J. L. van Hedel.

ABONNEMENTSPRIJS:

f 5,— per jaar; voor leden van de aangesloten vakgroepen o.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

Dit blad verschijnt des Zaterdags om de veertien dagen.

Ingevolge papiertoewijzing B. P. P. nr. 563 verschijnt deze uit-
gave elke 14 dagen en is de omvang 16 pagina's,
formaat 25 bij 32 cm.

Adressen der Vakgroepen

VAKGROEP ELECTROTECHNISCH AMBAOCHT:
Voorzitter J. W. Willemsen.
Secretaris mr. J. H. van Gelderen.
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Telefoon K 1700-110585

**VAKGROEP DETAILHANDEL IN
ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN
EN VERLICHTINGSARTIKELLEN:**

Voorzitter B. G. Miermans.
Secretaris J. M. van Basten.
Kelzersgracht 606, Amsterdam C. - Telefoon K 2900-40027

**VAKGROEP DETAILHANDEL IN
RADIO-ARTIKELLEN:**

Voorzitter B. G. Miermans.
Kelzersgracht 606, Amsterdam C. - Telefoon K 2900-40027

**VAKGROEP TUSSENPERSONEN IN
ELECTROTECHNISCHE PRODUCTEN:**

Voorzitter ir. P. J. Plalslor.
Secretaris mr. J. L. P. Brabers.
Benoordenhoudsweg 44, 's-Gravenhage
Telefoon K 1700-774491

Vakboeken

Al onze lezers kennen de redacteur van de radiatorubriek J. Corver. Zijn bijnaam Radio-Corver zegt reeds meer dan genoeg over zijn kwaliteiten.

Radio Corver schreef voor 'de Dilligentia Reeks' („uitvoeriger dan een encyclopaedie, beknopter dan een studieboek”).

RADIO-ZENDERS EN ONTVANGERS

De eerste druk was reeds lang uitverkocht, en er bleef altijd vraag naar. Nu kunnen wij melden dat de tweede is verschenen. In 120 bladzijden, met 56 afbeeldingen verlicht, bespreekt Corver de ontwikkelingsgang der radio-techniek.

Zo ergens, dan geldt hier: goede wijn behoeft geen krans. Te bestellen bij de boekhandel of Uitgevers Mij. Dilligentia, Kalverstraat 35, Amsterdam C. Prijs f. 3,25.

Gericht Bezoek

Over de techniek van het Jaarbeursbezoek

Geen nodeloze hoofdpijn

Nu de vijftigste Jaarbeurs voor de deur staat is het wellicht nuttig, even te wijzen op de juiste wijze waarop men het bezoek dient in te kleden.

Velen zijn er nog in den lande, die het bezoek aan Utrecht en Jaarbeurs een geregeld terugkomende ontspanning vinden en als een soort kermis aanzien. Natuurlijk is hier niets op tegen wat hen zelf betreft: vrijheid, blijheid.

Maar de zakenman, die toch voor de beurs de voornaamste bezoeker is, zal die dag zeker niet zo beschouwen. En hij is hierbij in goed gezelschap: wij menen te mogen zeggen dat ook de directie van de Koninklijke Nederlandsche Jaarbeurs deze exposities geenszins als een kermis wenst beschouwd te zien, doch alleen als een centrum van zakendoen.

De mensen die, liefst getooid met rozetten, speldjes en wat al fraais meer, met boterhammen in hand en mond, in groepjes het gebouw en de terreinen „onveilig” maken zijn zeker niet de dierbaarste gasten van de beursdirectie.

Dat zijn zij die doelbewust de beurs bezoeken en er zo goed en zo veel mogelijk zaken trachten te doen.

Nu is dit niet zó eenvoudig als het lijkt, mede niet door de grote vlucht van het aantal standhouders. Toen het Jaarbeurswezen voor het eerst in Nederland kwam, waren er (zie het overzicht elders in dit nummer) een goede zeshonderd stands. Begrijpelijk is, dat het toentertijd betrekkelijk gemakkelijk was, uit te zoeken welke stand ons het meeste interesseerde en daar zaken af te sluiten.

Het aantal stands is heden wel ietwat groter, het hoofdgebouw is een imposant geval, er zijn paviljoens voor gezet en op de Croeselaan is nog een terrein van behoorlijke afmeting.

De zakenman die het vandaag in zijn hoofd zou halen, dit alles „even” langs te gaan, loopt veel gevaar, dat hij ten eerste een flinke hoofdpijn mee naar huis neemt en ten tweede feitelijk weinig resultaat bereikt.

Het Jaarbeursbestuur is zelf in deze moeilijkheid al vrij behoorlijk tot een oplossing gekomen door standhouders uit dezelfde branche zoveel mogelijk bij elkaar te brengen (zeer in tegenstelling met vroeger, toen men liefst zo ver mogelijk van zijn concurrenten verwijderd stond!) en door het uitgeven van een uitvoerige catalogus. Hierin heeft men plattegronden zowel van de etages van het Hoofdgebouw als van het terrein Croeselaan, uitvoerige opgave van standnummers, etage en soorten der geëxposeerde goederen, die ook weer in rubrieken zijn ingedeeld.

De middenstander of ieder die zaken wil doen, zal dus goed doen zich zo'n catalogus aan te schaffen en deze terdege te bekijken - hij kan zich dan heel wat moeite en geloop besparen.

Jammer is alleen dat deze catalogus niet

ietwat vroeger verkrijgbaar kan worden gesteld. Nu is men - zeker als men de eerste dag de beurs wil bezoeken - welhaast verplicht pas in Utrecht een catalogus te kopen. Feitelijk zou men dan eerst een uurtje in een cafe moeten gaan zitten om ze te bestuderen.

Wij hebben daarom gemeend onze lezers een dienst te bewijzen, door zoveel mogelijk gegevens zelf te verzamelen en te verwerken in de lijst, die men elders in dit nummer vindt. Deze kan men thuis op z'n gemak even doornemen om te zien welke stands ons het meest interesseren. Uiteraard kan deze opgave niet volledige zijn zodat een ernstige bestudering van de catalogus nodig blijft.

De reis naar Utrecht is dan niet geheel en al plan-loos; men kan van te voren uitmaken: ik ga daar en daar eens een kijkje nemen. Stelt men zo van te voren een soort krijgsplan op, dan valt er in een minimum van tijd wellicht een maximum van zaken te doen; in elk geval vlugger dan voor wie zonder plan maar „op zoek” gaat waar hij iets van zijn gading kan vinden. Deze loopt daarbij nog het risico als hij zo onvoorbereid op zoek gaat, dat hij allicht een stand die juist voor hem van belang kon zijn, over het hoofd ziet.

Het is immers duidelijk, dat de aandacht niet bij voortduring even fel geconcentreerd kan zijn op bijna 28 000 stands - ettelijken hiervan moet men over 't hoofd zien. En wie weet wat men dan mist!

Zaak is dus, even goed als bij gericht reclame, een gericht jaarbeurs-bezoek voor te bereiden: aan de hand van ons lijstje en eventueel de catalogus uit te zoeken, welke stands men wil gaan zien en . . . deze in volgorde zetten. Ofwel van beneden naar boven ofwel omgekeerd; eerst Hoofdgebouw en dan, zo nodig, Croeselaan of andersom.

Om deze volgorde op te maken is niet zo moeilijk als het lijkt, wanneer men weet dat in het Hoofdgebouw de nummering der stands tevens de plaats aangeeft: elke etage heeft duizend nummers. Dit wil zeggen: standnummers beneden de 1000 zijn gelijkvloers - het duizendtal waarmee het standnummer begint geeft de volgende etages aan: 1234 is eerste etage; 2234 tweede etage en zo verder. Voor de stands op het terrein Croeselaan lette men op de aanduiding vak of gebouw en zoekte het betreffende op de plattegrond, welke wij eveneens publiceren. Terwijl ten overvloede voor hen, die in Utrecht minder goed bekend zijn of voor het eerst de Beurs bezoeken, een kaartje opgenomen is, dat de weg aangeeft van het station naar het Hoofdgebouw en vandaar naar de Croeselaan.

Met gebruikmaking van al deze gegevens kan men zeer gemakkelijk zijn bezoek plannen. Wij wensen al onze lezers een succesvol beursbezoek!

NORMALISATIE

door J. H. D. VAN OOSTROM,

In heel de technische wereld wordt voortdurend meer genormaliseerd. Het is nuttig, een inzicht te hebben in wezen, doelstelling en werkwijze dezer normalisatie.

Techniek

Van Dale geeft van het begrip „techniek” de volgende definitie: „de gezamenlijke hulpmiddelen en bewerkingen nodig voor het vervaardigen van iets”.

Ten aanzien van vele technieken is deze definitie niet geheel juist. Voor de electrotechniek bijvoorbeeld zou men juist kunnen spreken van „verwezenlijken” in plaats van „vervaardigen”.

Al wordt onze eeuw dikwijls genoemd „de eeuw van de techniek”, gezien de definitie van van Dale mogen we aannemen, dat de techniek zo oud is als de mensheid zelf. De plaats echter, die de techniek in het leven van de mensen is gaan innemen is als gevolg van de voortschrijdende ontwikkeling van de wetenschap steeds groter geworden, omdat techniek en wetenschap steeds een soort wisselwerking op elkander uitoefenen. De techniek wordt vooruit gebracht door het toepassen van de conclusie van de wetenschap, terwijl de wetenschap van de techniek steeds volmakter toestellen eist om haar hypothesen door experimenten te toetsen. Om tot die volmaktere toestellen te komen moet de wetenschap weer te hulp komen door materiaalonderzoek e.d.

Een historische noodzaak

Het tijdstip, dat de techniek begon een veel grotere plaats in het leven van de mensen in te nemen valt in het begin van de negentiende eeuw. De verwezenlijking van de gedachte een machine arbeid te laten verrichten is de meest stoute daad in de wereldgeschiedenis geweest.

Een halve eeuw later was het aanschijn van een groot deel van de wereld veranderd. De industriële voortbrenging was geboren uit dat samengaan van techniek en wetenschap.

Dit is zo maar niet bij toeval gebeurd, maar was een historische noodzaak. Evenzo is de normalisatie niet bij toeval ontstaan, ze was eveneens een historische noodzaak. Ze kreeg namelijk de taak uit de verwarrende hoeveelheid hulpmiddelen en bewerkingen, die ontstaan waren, een keuze te doen om een rationeel gebruik van materiaal en arbeid mogelijk te maken, zonder echter op de idee van de constructie of van de installatie invloed uit te oefenen. Ze treedt dus alleen regelend en beperkend op.

Het Centraal normalisatiebureau

In ons land belast zich hiermede de H.C.N.N. de „Hoofd-Commissie voor de Normalisatie in Nederland”. Haar bureau is gevestigd in Den Haag. Men noemt dit bureau het C.N.B. „Centraal Normalisatie Bureau”.

Op dit bureau zijn ca. 10 ingenieurs werkzaam, die echter niet van alle te normaliseren hulpmiddelen en bewerkingen verstand hebben en daarom bijgestaan worden door een groot aantal commissies, waarin zitting hebben deskundigen uit het bedrijfsleven.

Is over een bepaalde kwestie een normaal voorschrift of normaalblad samengesteld, dan wordt het gepubliceerd ter kritiek en eerst nadat de zaak nog eens van alle kanten is bekeken, uiteindelijk vastgesteld.

Het opmerkelijke is, dat de meeste voorschriften geen wettelijk noch op andere wijze een bindend karakter hebben. Toch vinden ze ingang omdat ze voor de practijk grote voordelen bieden.

Ook de electrotechniek

Zo heeft de H.C.N.N. voor de electrotechnische industrie en het electrotechnische ambacht voorschriften vastgesteld voor machines, toestellen, apparaten, leidingen, kabels, de materialen en bevestigingsmiddelen, alsmede voor de aanleg van elektrische installaties en bliksem-afleiders. Verder stelt zij de benamingen van electrotechnische artikelen en de tekens voor onderdelen van installaties voor de technische tekeningen en voor de eenheden vast.

Men kan gerust zeggen, dat indien deze arbeid niet werd gedaan, de ontwikkeling en toepassing van de techniek, en in dit geval de electrotechniek, ernstig belemmerd zou zijn geworden.

Denkt U zich eens in, wanneer de chaos, die er in de beginne bestond, was blijven bestaan.

Om een enkel voorbeeld te noemen, de verschillende spanningen en stroomsoorten, die de diverse centrales vroeger in ons land leverden zijn tot de genormaliseerde teruggebracht en al zou ook in ons land een nog grotere beperking gewenst zijn, dan zal dit in de toekomst zeker worden bereikt.

De voordelen

De voordelen, die behaald zijn, springen onmiddellijk in het oog:

Gemakkelijke uitwisselbaarheid, goedkopere productie, minder oneconomische voorraden.

Door de voorschriften liggen de eisen, welke men aan de machines, apparaten en andere onderdelen van de elektrische installatie kan stellen, vast en is geen misverstand mogelijk. De electrotechnische installateur vindt in de voorschriften zijn werkzaamheden omlijnd en is daardoor tegen ongemotiveerde eisen beveiligd. Zoals reeds gezegd, oefent de normalisatie geen invloed uit op de idee van de constructie of de installatie, voor zover althans een veilig gebruik van de constructie of van de installatie niet in gevaar wordt gebracht. Wat verstaan we nu onder het idee van de constructie of van de installatie?

Van de constructie is het idee: de functie en de doelmatigste wijze waarop die functie wordt verricht.

Van de installatie is het idee: de schakeling en de doelmatigste wijze waarop de schakeling tot stand komt.

Wij kunnen het idee het voornaamste kenmerk van het vakmanschap van de constructeur of van de electrotechnische installateur noemen. De normalisatie helpt hem nu om bij de verwezenlijking van zijn idee uit de verwarrende hoeveelheid hulpmiddelen en bewerkingen een keuze te doen om een rationeel gebruik van materiaal en arbeid mogelijk te maken. Zo wordt dus de geestelijke arbeid, om het zo te noemen, niet aangetast en dienen de voorschriften niet om ons in een keurslijf te dwingen, maar is en blijft er alle ruimte om ieders vindingrijkheid en initiatief uit te leven. De voorschriften zijn niets anders dan de regels van het spel.

De spraakverwarring

Door het vaststellen van benamingen van electrotechnische artikelen en van de tekens voor onderdelen van elektrische installaties, alsmede voor de in de electrotechniek gebruikelijke eenheden, is een einde gemaakt aan de „spraakverwarring” op dit gebied en hebben we een electrotechnisch „alfabet” gekregen, waardoor we in staat zijn dezelfde „taal” te spreken en elkaar niet kunnen misverstaan.

Voor dezelfde begrippen dezelfde tekens gebruiken.

Internationale normalisatie

Internationaal overleg en men kan een schema naar China zenden, zonder een woord Chinees erbij en men zal het begrijpen.

We onderhouden handelsverkeer met de rest van de wereld. Er komen dus voortbrengselen van de buitenlandse electrotechnische industrie in ons land en van onze electro-technische industrie in andere landen. Het is dus duidelijk, dat het van belang is om de normalisatievoorschriften internationaal te maken. Die internationale samenwerking is er; voor een steeds groter wordend aantal artikelen gelden reeds internationale voorschriften.

(Vervolg zie blz. 91)

JUBILEUM JAARBEURS

WAT ER TE ZIEN (EN TE BESTELLEN?) ZAL ZIJN

Een bezoek aan de Jaarbeurs zal vruchtbaarder zijn naarmate men vooraf weet, wáár te zoeken.

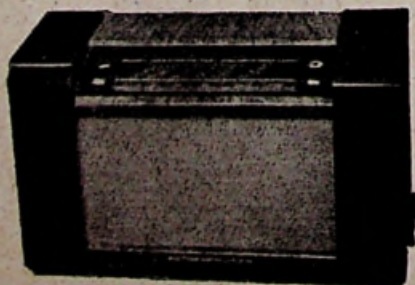
Zo zal op 6 April weer het grote Jaarbeursfestijn beginnen — het vijftigste in een rij. Er is wel enig verschil te bespeuren tussen de eerste en deze vijftigste beurs. In zoverre er trouwe bezoekers zijn geweest, die ze alle vijftig bezocht hebben, zouden deze heel wat kunnen vertellen over die groei.

Uiteraard is ze verheugend, deze vooruitgang. Maar evenzeer is het een feit, dat ze minstens één lastig gevolg heeft: het aantal stands en de in gebruik genomen ruimte zijn zodanig toegenomen, dat het bezoeken van deze jubileumbeurs waarlijk geen sinecure is. Men hoeft er niet naar toe te trekken om nu eens in een enkel dagje *alles* te gaan bezien.

Een verstandige Jaarbeursbezoeker maakt zoveel mogelijk van te voren zijn plannen op: dat en dat moet ik beslist zien, een tweede groep is misschien van belang en de derde groep loop ik getroost voorbij. Zo hebben onze electro winkeliers, installateurs en ambachtsmensen vermoedelijk al weinig belang in schoenen, fruit, textiel en meer andere zaken. Andere daarentegen liggen op het randgebied en velen staan in het middelpunt onzer belangstelling.

Om nu dit bezoeken van de beurs doelmatiger en vruchtbaarder te doen zijn, hebben wij gemeend goed te doen, onze lezers van te voren zo veel mogelijk in te lichten. Wij hebben daartoe aan al die exposanten die op vorige beurzen aanwezig waren en die voor onze lezers van belang zijn, verzocht, ons op te geven waar zij staan en wat zij te bieden hebben.

Inzoverre de gevraagden ons geantwoord hebben volgen zij hieronder in de lijst; men heeft dus enigszins een overzicht. Met nadruk wijzen wij er op, dat deze lijst het aanschaffen van een officiële catalogus *niet* overbodig maakt; het is zeer wel mogelijk dat een firma die men beslist wil bezoeken, ons geen opgave zond. Alleen: waar deze officiële catalogus tot nu toe altijd zo laat verscheen, had men van te voren haast geen tijd om zich op het beursbezoek voor te bereiden. En dat heeft men aan de hand van deze lijst in grote lijnen wel.

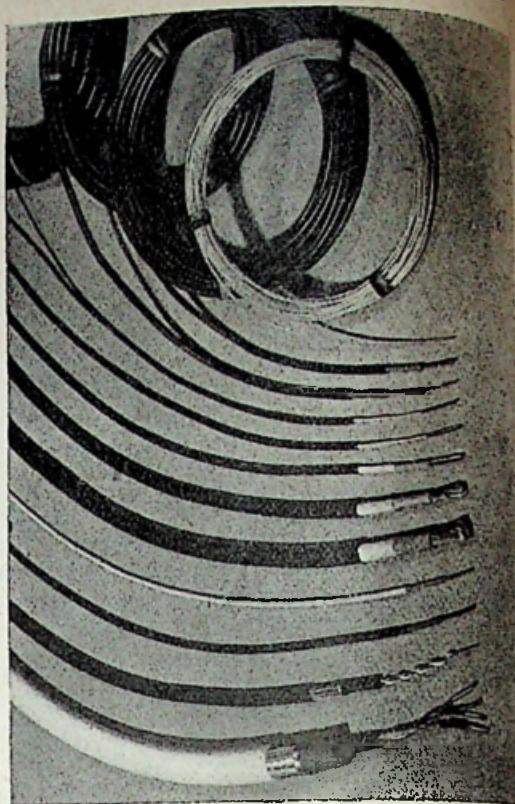
Aetherkruiser superheterodyne A K 1473 van de Algemeene Nederlandsche Radio Unie te Amsterdam.

Gemakshalve gaan we eerst even naar het nieuwe terrein aan de *Croeselaan*, waar ook voor ons nog wel enkele stands te bezoeken zijn. We beginnen in gebouw G. Daar zijn dan de N.V. *Handel Mij. Electro Metaal* (A. C. van Rijn) uit Den Haag op stand nr. 6 met schakelkastenmateriaal in bakelieten uitvoering van het fabrikant Vynckier welke zij importeert. Op stands nr. 20 en 22 treffen we de N.V. *v/h Van Wijk en Visser* uit Geldermalsen met: automatische schakel apparaten, installatieautomaten, afstandsschakelaars, drukschakelaars, motorbeveiligingsschakelaars en als nieuwste snufje de automatische sterdhoeckschakelaar 60 A. Hier tegenover treffen wij, stand nr. 21, de N.V. *Heemaf* uit Hengelo (O.) en nog wel als jubilaris: 25 jaar geleden (op 31 Augustus 1923) werd het octrooi op de uitvinding van de Heemaf S.K.A.-motor verleend. Uiteraard exposeert deze jubilaris de verder gebruikelijke elektrische machines en apparaten. En tenslotte vinden wij in gebouw G. op stands nr. 54/56/58 de N.V. *Electrocentrum* uit Amsterdam, met motoren, motorbeveiligingsschakelaars, huishoudelijke apparaten en als nouveauté: voor het eerst na de oorlog de kwaliteitsproducten der Amerikaanse fabrieken: Delcomotoren en Hart & Hegeman-motorschakelaars! In *gebouw M* op stands nr. 84/86 staat het *Ingenieursbureau voor Bedrijfsautomatisering* uit Den Haag met elektrische meetinstrumenten.

En hiermede nemen we afscheid van de *Croeselaan* en gaan naar het *Hoofdgebouw* aan het *Vredenburg*, waar meer van onze gading is.

Als gebruikelijk heeft de N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken weer een flinke ruimte stands, nr. 1, 2, 3, 4 en 5, van het gelijkvloerse paviljoen in het hoofdgebouw, terwijl ditmaal ook op de *Croeselaan* stands vanuit Eindhoven verzorgd worden. Op de eerste plaats valt te noemen de Philips-N.S.F.- Mobilfoon, een apparaat om met een elders rijdende auto (waarvan de plaats aangewezen wordt door lichtstrepen) gesprekken te voeren. Bovendien zal een interessant schema de ontwikkeling der electrotechniek van af gloeilamp tot hoogfrequente verhitting en Philishave demonstreren. Nieuwe radiotoestellen, Rimlock-buizen, 60 cm lange T.L.-buizen van 20 watt, droogstralers, versterkerinstallatie en meetapparaten; ziedaar een greep uit wal datgene at ons door dit concern zal geboden worden.

De stands nr. 6, 7 en 8 zijn toegewezen aan *R. S. Stokvis & Zonen* uit Rotterdam met hun bekende producten: radio-, stofzuigers, elektrische verwarmingsdeken, vloerwrijvers, wasmachines en wringers, elektrische straalkachels en ventilatoren.

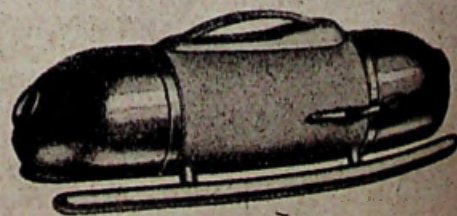
Enige voorbeelden van geïsoleerde elektrische geleidingen met plastic mantel, uitgebracht door de N.V. *Hollandsche Draad- en Kabelfabrieken* te Amsterdam.

Vlak hierbij, op stand nr. 9, treffen we de N.V. *Hollandsche Draad- en Kabel-fabriek* uit Amsterdam met de volgende producten: elektrische leidingen voor sterken en zwakstroom, hoog- en laagspanning, chemisch beschermend bekledingsmateriaal Ozuriet, Drakaliet en Drakaline voor metaalbekleding en haar nouveauté: plastic toepassingen voor elektrische leidingen.

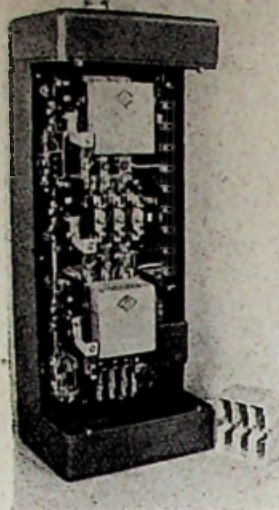
We blijven nog even gelijkvloers, waar op stand nr. 649 de firma *Electralarm* alle denkbare alarminstallaties demonstreert, alsmede huistelefoon-, spreek- en oproepinstallaties en deuropeners. De meeste aandacht vraagt zij echter voor haar geperfectioneerde alarminstallaties waarover zij klinkende certificaten van gebruikers kan overleggen.

Op de eerste verdieping krijgen we eerst te noteren stand nr. 1000 van de firma *Maars* uit Amsterdam met armaturen voor fluorescentie-buizen. Vervolgens stand nr. 1007, waar *Hoenson & Co.* uit Amsterdam laten zien een serie electromotoren, radiotoestellen, electrotechnische artikelen, luidsprekers en gramfoonmotoren.

Op nr. 1024 treffen we N.V. *Corodex* uit Zandvoort. Zij brengt grondstoffen voor plastic-industrie op electrotechnisch gebied, met name plaatmateriaal op kunst-

Ruton stofzuiger van Rudolf Blik te 's Gravenhage.

Automatische driehoekschakelaar van de firma Van Wijk en Visser te Geldermalsen.

1155, die vroeger reeds aandacht trok met haar gramfoonplatenwisselaar Roulette, brengt ditmaal bovendien iets nieuws: een automatische scheerspiegel, speciaal bestemd voor 't scheren met Philishave!

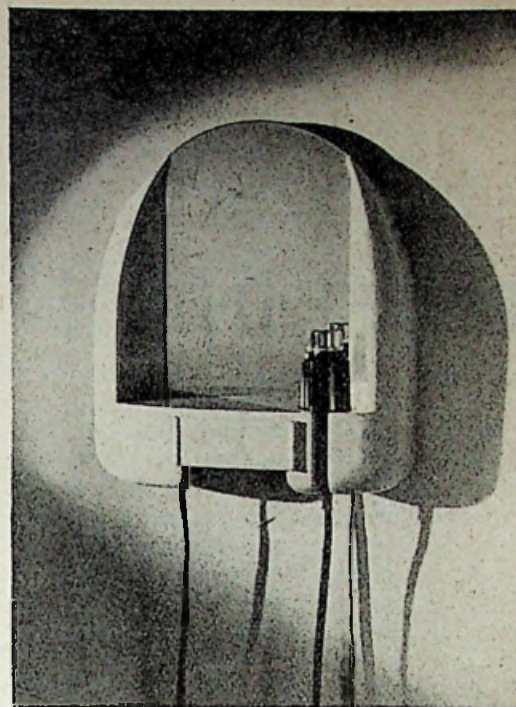
Ook de N.V. Thabur, Den Haag, is een oude bekende. Zij heeft beslag gelegd op de stands nr. 1139 t/m 1152 om te exposeren met electrotechnisch installatiemateriaal, elektrische huishoudelijke apparaten en verlichtingsartikelen. Speciale aandacht vraagt ze voor haar elektrische deuroog en haar pannen voor elektrische fornuizen.

Natuurlijk ontbreekt evenmin (stands nr. 1166/68/70) Rudolf Blik N.V., Den Haag met stofzuigers, strijkijzers, straal-kachels, kookplaten, waterkokers, bureau-lampen en verder kleingood, terwijl als nieuwe artikelen gebracht worden een elektrische boenmachine en een kleine industriemotor.

Uitvoerig is in ons blad reeds geschreven over de smeltveiligheden van Beusker's Apparatenfabriek uit Nijmegen, welke men kan keuren in stand nr. 1202. Vlak eraan in stand nr. 1204 staat de electrotechnische groothandel P. Holtring te Haarlem met elektrische huishoudelijke apparaten, comforen, gramfoonversterkers en met installatie-materiaal. Weer een deur verder, op nr. 1206, vinden wij de N.V. Alamka uit Amsterdam met allerlei verlichtings-artikelen. Groothandel Meuskens uit Amersfoort vond plaats in stand nr. 1212 met elektrische artikelen, stofzuigeronderdelen alsmede elementen, alle soorten lampen, fittingen en zo meer.

Ersin Multicore 3-kernig tinsoldeer en Incorrodal (corrosie bestendig) aluminiumsoldeer zien we in de stand van N.V. v.h. Nierstrasz uit Amsterdam, nr. 1217.

Het technisch handelsbureau N. C. Nap uit Amsterdam, stand nr. 1222, exposeert hoofdzakelijk electrotechnisch materiaal,

Speciaal voor droogscheren geconstrueerde spiegel van Krumm te Heerlen.

signaalhorens en zo meer. De Alg. Ned. Radio Unie N.V. te Amsterdam toont in stand nr. 1224 haar Aetherkruiser, radio's en mistral-stofzuigers.

Het ei van Columbus wordt aangekondigd door N.V. Heco (Frans Hamers) uit Amsterdam, stand nr. 1227: kapjes op kronen en wandarmen staan kaarsrecht door de nieuwe F.H.-constructie waarop patent is aangevraagd.

Tenslotte gaan we nog even naar de 5e verdieping waar in stand nr. 5085 Twentra uit Hengelo onze aandacht vraagt voor radiokasten en -tafels, vooral café-kasten met muntautomaat en afstandbediening.

harsbasis voor de electrotechnische industrie. Iets verder op nr. 1038 is Elecarti uit Amsterdam aanwezig met elektrische huishoudelijke apparaten en technische verlichtingsartikelen; vooral voor elektrische haarden en wandkachels vraagt zij aandacht. Microfoons, pick ups, pick up-elementen en toebehoren zijn te zien bij Ronette Piézo Electriche Industrie uit Amsterdam, in stand nr. 1045. De Gebr. Peters uit Amsterdam brengen in stand nr. 1047 verscheidene elektrische huishoudelijke toestellen, phono-artikelen, intercommunicatie-apparaten en meet-apparaten. De bekende firma Daalderop uit Tiel vond ruimte in stands 1070/72/74 voor haar luxe en huishoudelijke metaal-waren, enkele verlichtingsartikelen en elektrische verwarmingsapparaten. In stand nr. 1078 kunnen zij die verlichtingsartikelen zoeken, terecht bij de ornamenten-fabriek Erbie uit Den Haag.

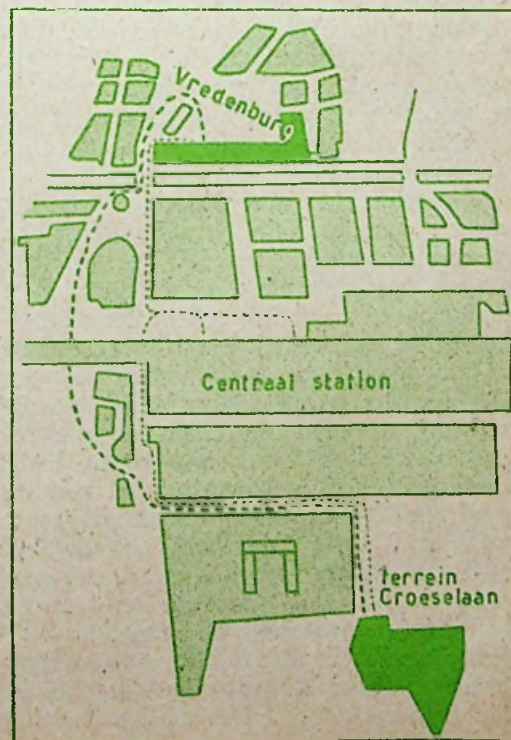
De firma Hooft uit Amsterdam brengt in stand nr. 1079 allerlei decoratieve utiliteitsverlichting voor café, theater, vergaderzaal en huiskamer, evenals armaturen voor T.L. verlichting.

H. W. K. de Brey's Handel Mij. N.V. uit Den Haag treffen we op stand nr. 1080, alwaar te beluisteren zijn dicteeren telefooninstallaties en men tevens hoogfrequent diëlectrische vóórverwarmings-apparaten kan aanschouwen. Installatiematerialen, verlichtingsartikelen, electromotoren en huishoudelijke apparaten van de N.V. Ned. Electrotechnische Handelsvennootschap v.h. Claessen & Co. uit Amsterdam zijn ondergebracht in stand nrs. 1082/84. De batterijenfabriek Herberhold te Utrecht vertoont in stand nr. 1107 droge batterijen en elementen en nieuwe draaglampen en hulzen.

De Etra technische onderneming te Rotterdam, stand nr. 1115, vraagt aandacht voor allerlei radio-speciaal-apparaatuur, elektrische weide-afrastering-apparaten en brengt als belangrijk nieuws: nieuwe modellen microfoons, nieuwe typen filmversterkers en weide-afrasterings-apparaten.

Waldorp-Radio uit Den Haag werd ondergebracht in stands nr. 1116/18/20 waar zij demonstreert radio-toestellen, stofzuigers en andere electrotechnische huishoudelijke apparaten.

De firma Krumm te Heerlen, stand nr.

Hoewel het terrein Croeselaan reeds enige malen gebruikt is, blijkt het voor velen, die niet geregeld in Utrecht komen, soms nog bezwaarlijk, de weg er heen te vinden. Wij lieten onze tekenaar een plattegrond maken van de omgeving van het Centraal station, met Vredenburg en Croeselaan. Aan de hand hiervan, lettend op de dun en dik gestippelde lijn, is de weg gemakkelijk te vinden. Men volge overigens ook de aanwijzingen van de verkeerspolitie.

Mededelingen VAN DE

**VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT**

SECRETARIAAT:
MAURITSKADE 45, 'S-GRAVENHAGE
TELEFOON 110585

DISTRIBUTIE EN VRIJ ECONOMIE

door *mr. J. H. van Gelderen*

Professor G. Brouwers, Directeur-Generaal van de Prijzen, heeft onlangs doen weten, dat hij een sterk voorstander is van vrije concurrentie. Op het eerste gehoor doet deze uitlating misschien vreemd aan, omdat het begrip „vrije concurrentie” niet geheel schijnt te passen in het systeem der geleide economie, dat o.m. prof. Brouwers ten uitvoer moet brengen. Spr. motiveert dit standpunt met de mededeling, dat de prijsbeheersing nimmer de taak van de vrije concurrentie in voldoende mate zal kunnen overnemen. Het is zeker verheugend dit te vernemen: het houdt in dat, zodra de vrije concurrentie de taak van de prijsbeheersing kan overnemen, dit zeker door de Directeur-Generaal zal worden bevorderd. Dus: niet langer prijsbeheersing dan strikt noodzakelijk is! Prijsbeheersing is derhalve een noodmaatregel, die, zodra de omstandigheden zulks toelaten, dient te worden ingetrokken. Een conclusie waarmede het electrotechnische kleinbedrijf zeker zal kunnen instemmen.

* * *

Er zijn — aldus prof. Brouwers — verschillende omstandigheden, die de terugkeer der vrije concurrentie ernstig belemmeren. Eén van deze omstandigheden is het distributiesysteem, dat in verschillende bedrijfstakken wordt toegepast. Nog te veel vindt men in dit systeem een handhaving van de bestaande toestand en belemmert het in ernstige mate het optreden van concurrentie. In vele bedrijfstakken worden grondstoffen en materialen nog steeds gedistribueerd aan de hand van zgn. basiscijfers, d.i. het gemiddelde verbruik in vooroorlogse jaren. Dit verhindert het ontstaan van nieuwe bedrijven, omdat deze niet beschikken over een basiscijfer.

Ongetwijfeld is deze uitlating juist: het werken met basiscijfers veroorzaakt een verstarring van het bedrijf. Daarom lijkt het ons nuttig de vraag te stellen of deze tendenz tot verstarring ook in het electrotechnische kleinbedrijf wordt aangetroffen.

Aanvankelijk was de situatie zó, dat voor het electrotechnisch ambacht (de detailhandel kreeg geen materialen toegewezen) van basiscijfers werd uitgegaan. Deze basiscijfers had men vastgesteld aan de hand van het gebruik aan draad in bepaalde basisjaren. Deze basis was ongetwijfeld zwak, omdat het verbruik van draad geen afdoende maatstaf was voor de omvang der zaak (nieuwbouw!). In de tijd dat door onze Distributie-afdeling de zgn. automatische driemaandelijke vergunningen werden afgegeven voor onderhoudswerk, ging men volledig uit van de zgn. basiscijfers.

Reeds in de bezettingstijd werd dit systeem verlaten omdat het tot grote onbillikheden aanleiding gaf. Het systeem van periodieke toewijzingen op grond van basiscijfers werd vervangen door het systeem van toewijzingen op afzonderlijke aanvragen, waarbij met de urgentie van het werk, de omvang van de zaak van de aanvrager rekening kon worden gehouden.

Uit de aard der zaak bracht dit systeem een omvangrijke administratie en daarmee belangrijke kosten met zich. Deze werden echter ten volle gerechtvaardigd door het feit, dat de onbillikheden en de verstarring, welke van het vroegere systeem een onvermijdelijk gevolg waren, werden vermeden. Dit systeem had mede tengevolge dat ieder nieuw bedrijf dat overeenkomstig de wettig vastgestelde eisen was gevestigd, direct in het distributie-

systeem kon worden ingeschakeld.

Na het verkrijgen van een vestigingsvergunning volgde de inschrijving bij de Vakgroep en bij het Rijksbureau, zodat materiaalaanvragen direct konden worden ingediend en afgehandeld. Dit heeft tot gevolg gehad dat de verstarring van het bedrijfsleven, het uitschakelen van concurrentie door het veilig stellen van een eenmaal verworven beschutte positie in het electrotechnische kleinbedrijf niet hebben plaats gehad. Dit houde men goed in het oog, indien men op ander terrein en wel op het gebied van de prijzen een oordeel wenst te vellen over de toekomstige mogelijkheden. Het vaststellen en zo nodig het drukken van prijzen zal op dit terrein verder noodzakelijk blijken dan elders, aangezien hier de vrije concurrentie is blijven bestaan en haar heilzame werking t.a.v. de prijzen heeft kunnen uitoefenen.

Anderzijds heeft men, door toepassing van het vestigingsbesluit electrotechnische bedrijven alsmede t.a.v. de installateurs, van de erkenningsregeling, uitwassen met betrekking tot de vestiging van nieuwe bedrijven kunnen voorkomen. In dit opzicht zijn nog vele verbeteringen aan te brengen; de werking van de Vestigingswet is nog niet ideaal. Men mag echter o.i. aannemen, dat op dit terrein binnen afzienbare tijd belangrijke verbeteringen zullen intreden.

ADRESSEN**voor Pensioenzegels**

In aansluiting op de mededelingen betreffende plaatsen, waar pensioenzegels verkrijgbaar zullen zijn, volgt hieronder nog een lijst van bij de Nederlandsche Middenstandsbank N.V. aangesloten Boazen Middenstandsbanken.

Aalten: Coöp. Middenstands Spaar- en Credietbank, Markt 18, tel. 269.
Appelscha: Noord-Friesche Middenstandsbank N.V. bijkant. tel. 34.
Bleiswijk: N.V. Middenstandsbank voor Bleiswijk en Omstreken, Dorpsstraat 106, tel. 11.
Bunnik: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” v. Bunnik en Omstreken G. A., Prov. weg 32, tel. 214.
Dedemsvaart: Dedemsvaartse Coöp. Middenstandscredietbank, tel. 84.
Dokkum: Noord-Friesche Middenstandsbank N.V., bijkant. Vleesmarkt 27, tel. 162.
Drachten: Noord-Friesche Middenstandsbank N.V. bijkantoor, Zuidkade 17, tel. 153.
Franeker: Noord-Friesche Middenstandsbank N.V., bijkantoor, Raadhuisplein 12, tel. 2230.
Gorinchem: N.V. Middenstands Credietbank v. Gorinchem en Omstr., Arkelstraat 20, tel. 2641-2642.
Groningen: Groningsche Boazbank N.V., Guyotplein 1, tel. 25813, 25815.
Groningen: Groningsche Bank voor Handel en Nijverheid N.V., Haddingestraat 10, tel. 21018, 21019.
Grootegast: Groningsche Bank voor Handel en Nijverheid N.V. A 174.
Grijpskerk: Groningsche Bank voor Handel en Nijverheid N.V., A 72, tel. 69.
Halfweg: Halfwegsche Bank N.V., Emmaplein 3, tel. 108.
Hardenberg: N.V. Hardenberger Bank, tel. 12.
Harlingen: Noord-Friesche Middenstandsbank N.V. bijkant., Gr. Br. Plaats 10, tel. 562.
Harmelen: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” v. Harmelen en Omstr. G. A., Dorpsstraat A 5, tel. 82.
Heerenveen: Noord-Friesche Middenstandsbank N.V. bijkant., Lindengracht 23, tel. 233.

Hoofddorp: Coöp. Spaar- en Voorschot bank „Boaz” v. Hoofddorp en Omstr., W. A. Kruisweg 981, tel. 471.

Hoorn: N.V. Hoornse Credietbank voor de Middenstand, Gr. Noord 36, tel. 29.

Leek: Groningsche Bank voor Handel en Nijverheid N.V., Bosweg A 14, tel. 29.

Leeuwarden: Noord-Friesche Middenstandsbank N.V., Willemskade 2, tel. 4646 (2 lijnen).

Maasland: Coöp. Spaar- en Voorschot bank „Boaz” v. Maasland en Omstr. W. A., Herenstraat A 170.

Marum: Groningsche Bank voor Handel en Nijverheid N.V., Kruisweg A 93, tel. 34.

Neede: N.V. [Middenst.] Credietb. „Neede”, tel. 7.

Nieuw Vennepe: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” voor Nieuw Vennepe en Omstr. W. A. Hoofdweg 1219, tel. 215.

Noordwolde: Middenstands Credietbank „Noordwolde” N.V. Hoofdstraat, tel. 24.

Nunspeet: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” v. Nunspeet en Omstr., Stationsweg 1c, 126, tel. 84.

Ruinerwold: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” voor Ruinerwold en Omstreken, C 129.

Sneek: Boazb. Sneek N.V., O. Koemarkt 7, tel. 2952.

Stadskanaal: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” v. Stadskanaal en Omstr., Poststraat 18, tel. 112.

Uithuizermeeden: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” voor Uithuizermeeden en omstr. G.A., tel. 17.

Valburg: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” voor Valburg en Omstr., Hoogsestraat 30.

Vianen: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” voor Vianen en Omstr., Kerkstraat 64, tel. 312.

Wierden: Coöp. Spaar- en Voorschotbank „Boaz” voor Wierden en Omstr., Rijnsseestraat 22, tel. 365.

Wilnis: Coöp. Spaar- en Voorschot- en Belegingsbank „Boaz” voor Wilnis en omstr. G.A., Wijk I nr. 261a, tel. 6.

Winschoten: Coöp. Groningsche Boazbank G.A., Blijhamsterstraat 21, tel. 287.

Zeist: N.V. Middenst.bank „Zeist”, Jufferstraat 3, tel. 2661.

Zuidhorn: Groningsche Bank voor Handel en Nijverheid, Brilweg A 209.

(vervolg Vakgroepnieuws zie blz. 91)

Mededelingen VAN DE VAKGROEP

DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE VERBRUIKSTOESTELLEN EN VERLICHTINGSARTIKELEN

SECRETARIAAT:
KEIZERSGRACHT 606, AMSTERDAM C.
TELEFOON 40027

WAS MACHINES

In verband met de vermelding van wasmachines in de Prijzenbeschikking voor Electrotechnische Artikelen, voorkomende in het Staatsblad nr. 251 d.d. 30 December 1947, delen wij het navolgende mede: Vermeld staan 2 typen en wel:

A. Wasmachines *zonder* motor, met bovendrijfwerk, zgn. „Utility” model, 95 l inhoud gekocht aan de fabriek . . . f 110,00. gekocht bij de grossier . . . „ 130,00. Verkoop prijs aan particulieren. „ 155,00. Dit betekent dus een winst van f 45,00 resp. f 25,00.

B. Wasmachines *zonder* motor, met oliebadonderdrijfwerk, gekocht aan de fabriek . . . f 160,00. gekocht bij grossier . . . „ 190,00. Verkoop prijs aan particulieren. „ 229,00. Dit betekent dus een winst van f 69,00 resp. f 39,00.

Bij een eventuele verkoop zou hierbij dan nog de levering komen van een motor, waarvoor een winstmarge van 9 % reeds vroeger was vastgesteld.

Wanneer men dan nog de Omzetbelasting in aanmerking neemt, zal ieder het zonder uitzondering met ons eens zijn, dat deze marges „verpletterend” waren.

Op de eerste plaats is het niet voldoende om de normale doorsneekosten te dekken, terwijl op de tweede plaats een wasmachine een artikel is, dat altijd specifieke extra kosten met zich brengt. Wij noemen slechts transportkosten, ook bij eventuele demonstratie, de ruimte die een dergelijke machine inneemt, hetzij in etalage, winkel of magazijn, het bedrag aan geld, dat er mede gemoeid is en niet te vergeten, dat, om een behoorlijke omzet hierin te halen, huurkoop met alle kosten van dien, onvermijdelijk zal zijn.

Dit zijn slechts enkele bezwaren!

Wij hebben dan ook onmiddellijk voor de nodige documentatie gezorgd, waarvoor wij van hieruit die leden willen dank zeggen, die ons, door het spontaan verstrekken van gegevens, in onze strijd hebben gesteund. Zij hebben mede de dank verdiend van alle Collega's/Vakgroepleden in den lande.

Hier is weer eens duidelijk gedemonstreerd, dat door samenwerking veel te bereiken is. Moge het derhalve een aansporing zijn en tevens een duidelijke vingerwijzing voor hen, die thans nog onverschillig aan de kant staan.

Hierna zijn verschillende besprekingen gevoerd met het Directoraat-Generaal van de Prijzen, met als door ons aangevoerde Hoofdpunten:

1. Geen Wasmachines *zonder* motor.
2. Belangrijk optrekken van deze beslist *onvoldoende* marges.

Wat punt 1 betreft, de grootste moeilijkheid was hier gelegen in de sterk uiteenlopende marges van machine en motor. Bij een samenvoegen van beiden, zou de fantastisch lage motoren marge, gezien de momentele hoge motoren prijs, de vastgestelde marges van ca 16 à 17 % zeer sterk *ongunstig* beïnvloeden en zou deze nog met enige procenten omlaag gaan.

Bovendien kennen wij allen de moeilijkheid om motoren te kopen, wanneer men machines zonder motor heeft en daarnaast is het sterk de vraag, of dit gelukken zou tegen dezelfde prijs als de fabrikant, die deze bij grote kwantums koopt. Rest dan nog de montage.

Uiteindelijk is ons voorstel:

Uitsluitend Wasmachines met motor tegen een marge, door het Directoraat-Generaal geaccepteerd.

Vervolgens kwam punt 2: trachten de vastgestelde *onvoldoende* winstmarges, die in feite nog verlaagd moesten worden door de abnormaal lage motoren marge, op te trekken.

Dit was, gezien de huidige omstandigheden, het streven, om tot zo laag mogelijke marges te komen en het doel, om een „Utility” machine tegen populaire prijs te leveren; voorwaar geen peuleschil.

Wij zullen onze lezers een compleet verslag over de besprekingen met steeds hogere instanties besparen; het zou enige nummers van dit blad nemen.

Het uiteindelijke resultaat is echter, zij het nog niet ideaal, stukken gunstiger geworden en ziet er thans als volgt uit:

A. Wasmachines met motor, met bovendrijfwerk, zgn. „Utility” model, 95 l inhoud: Prijs, welke de fabrikant mag berekenen . . . . . f 155,—. Verkoop prijs aan particulieren . . . „ 215,—.

Dit betekent dus een winst van f 60,— te verdelen tussen groot- en kleinhandel. Deze verdeling is vastgesteld op f 22,— voor de groothandel en f 38,— voor de kleinhandel. De fabrikant is echter gemachtigd om bij rechtstreekse levering aan detaillisten, dezelfde prijs als de grossiers te berekenen (f 177,— dus). Ieder

Waardering

Zo van tijd tot tijd, wanneer we verschillende personen horen praten, rijst dikwijls de vraag:

Heeft men nu nooit of nimmer enige waardering voor hetgeen men heeft en blijft men steeds maar ontevreden hunkeren naar dingen, die men nog niet heeft?

Vooropgesteld dient te worden, dat dit laatste van een gezond standpunt uit bezien moet worden. Het is nooit af te keu-

ren, is echter zakenman genoeg om een zo hoog mogelijke winst te bedingen, welke, zoals hierboven vermeld, maximaal f 60,— is.

De fabrikanten prijs is gebaseerd op een motoren prijs van f 43,50. Er zijn echter ook motoren, bijv. de EMF, die een toegestane prijs hebben van f 50,—. Is dus een EMF motor gemonteerd, dan wordt de Verkoop prijs aan particulieren met f 6,50 verhoogd en wordt dan f 221,50. *De winstmarge verandert hierdoor niet. Let echter op de vermelding van de Prijsvaststelling op de factuur!*

B. Wasmachines met motor, met oliebadonderdrijfwerk, Prijs, welke de fabrikant mag berekenen . . . . . f 255,—. Verkoop prijs aan particulieren . . . „ 337,50.

Voor deze machine is de winst f 82,50, te verdelen tussen groot- en kleinhandel. Deze verdeling is vastgesteld op f 30,50 voor de groothandel en f 52,— voor de kleinhandel.

De fabrikant is hiervoor echter gemachtigd om bij rechtstreekse levering aan detaillisten, dezelfde prijs als de grossiers te berekenen (f 285,50 dus). Ook hier geldt: men is echter zakenman genoeg om een zo hoog mogelijke winst te bedingen, welke, zoals hierboven vermeld, maximaal f 82,50 is.

Wij menen, dat hier zonder meer van een behoorlijk resultaat gesproken kan worden.

Uitdrukkelijk maken wij er op attent, dat afwijkingen naast deze 2 typen, steeds mogelijk blijven. *Echter dient men zich dan van de speciale Prijsvaststelling, welke op de factuur vermeld moet staan, steeds te overtuigen.*

Dit neemt echter niet weg, dat bij afwijkende prijzen, hetzij hoger of lager, de totaal marges hierboven genoemd, steeds dezelfde blijven. Men moet dus zelf trachten, zijn winst zo hoog mogelijk op te voeren.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5 en 8 van bovenaangehaalde beschikking, dienen deze prijsvaststellingen na 7 Januari 1948 afgegeven te zijn.

Opletten dus in ons eigen belang, anders kost het uzelf geld bij contrôle van de Prijsbeheersing.

Mocht een en ander niet duidelijk zijn of wenst men meerdere inlichtingen, men kan deze steeds aan ons Secretariaat verkrijgen.

Wij willen deze uiteenzetting beëindigen met een oproep aan al degenen, die thans nog afzijdig toezien. Besef Uw eigen belang; het gaat om Uw eigen bestaansmogelijkheid.

ren, integendeel, steeds te prijzen, indien men een bepaald doel nastreeft en bijv. tracht zijn zaak uit te breiden, een betere positie te verwerven enz.

Naast een goede winner zal men o.i. ook steeds een goede verliezer moeten blijven, en ga vastberaden verder of probeer het nog eens opnieuw.

Anders komen we op het punt, dat een bepaald persoon op een gegeven moment niet meer kan zien wat hij bezit, welke noodzakelijke functie hij vervult enz.,

(vervolg zie blz. 84)

ELECTRISCHE ARTIKELN

Rudolf Blick

NEDERLANDSE APPARATEN- EN
METAALWARENFABRIEK N.V.

WALDORPSTRAAT 38-44 · DEN HAAG · TEL. 182220

(vervolg van pag. 83)

doch alleen maar vervuld is van afgunst, ja haat zelfs, op en tegen zichzelf en anderen. Het leven moet dan wel uitermate koud en somber zijn.

Weest dankbaar met wat U heeft en tracht dit op een enthousiaste, volkomen verantwoorde wijze uit te breiden of te vergroten. Dit geeft voldoening, een voldoening zonder wrange bijmaak, omdat wij onszelf nooit hebben te verwijten, dit ten koste van anderen gedaan of bereikt te hebben.

Wij Nederlanders kennen ons land, onze industrie, handel, nijverheid, landbouw, veeteelt enz. Wij weten, zonder chauvinistisch te worden, wat door ons op dit gebied gepresteerd is en tevens de goede naam die wij op velerlei gebied over de gehele wereld gevestigd hadden. Een „goodwill” hebben wij daardoor gekweekt, die als een belangrijk actief op onze balans voorkomt.

Aangenomen mag worden, dat onze levensstandaard vóór de oorlog niet een der laagste was, integendeel.

Onze luchtvaart bewoog zich in een steeds stijgende lijn. Onze spoorwegen met haar parool „safety first”, boden ons een service, die kwalitatief en kwantitatief af was en zou thans, indien zij normaal door had kunnen werken, deze service nog belangrijk hebben geperfectioneerd.

Daar zijn onze scheepsbouwers en zeevlieden, die een naam hebben en nog hebben; denken we maar aan onze zeekastelen, onze sleepboten, die alle wereldzeeën bevaren, onze visserij en reddingswezen. Vervolgens denken we aan onze technici, aan onze landbouwers in hun dagelijkse strijd een steeds beter product te verkrijgen en aan onze veeteelt, het stamboekvee, dat van zeer hoge kwaliteit was en waardoor wij mede beschikten over een veestapel die ruimschoots in onze behoefte kon voorzien.

„Last but not least” denken we aan onze handelsmensen, die zich nooit blind gestaar hebben op de enge grenzen van ons vaderland, doch, vooruitstrevend, steeds in alle werelddelen te vinden waren. Deze nationale inspanning heeft ons op een peil gebracht, dat we terecht tevreden konden zijn over het bereikte, zonder te verflauwen in de ijver, dit zoveel mogelijk langs geoorloofde, wegen uit te breiden.

Daarop is de ramp van de 2e wereldoorlog over ons gekomen en heeft in één slag heel veel op dit mooie te niet gedaan. Doch een Nederlander zou geen Nederlander zijn, als hij hierdoor bij de pakken bleef neerzitten. Hij zal zich integendeel onmiddellijk weer trachten op te richten, om te herwinnen wat verloren gegaan is. Helaas echter wordt hij hierin zeer ernstig belemmerd door gebrek aan vele goederen, die voor een volkomen herstel onontbeerlijk zijn. Dit is een harde werkelijkheid, waarmee ernstig rekening moet worden gehouden, hoewel dit door velen steeds weer vergeten wordt.

Na de oorlog zaten we dan ook letterlijk en figuurlijk met de brokken en was het zaak te trachten er weer zo spoedig mogelijk boven op te komen.

Onder de druk van de omstandigheden, was dit op verschillende wijzen mogelijk. Het ligt niet in de bedoeling hier te gaan polemiseren over de kwestie: Als het zo gedaan was, of als... Neen, daar schieten we niets mee op.

Feiten moeten we hebben en een feit is, dat onze regering gemeend heeft de zaak aan banden te moeten leggen en bepaalde dingen in eigen hand te houden. Ook over de juistheid van een Geleide Economie willen we het hier niet hebben, dat zou voor ditmaal te ver voeren.

Uitdrukkelijk willen we er op attenderen, dat deze regelen niet bewijzen, dat wij het zelf er zonder meer geheel of gedeeltelijk, mede eens zijn.

Geconstateerd dient echter te worden, dat wij een zekere rust genieten, die wij elders niet kunnen vinden. Wanneer we slechts onze dagbladen openslaan en lezen van stakingen in België, Frankrijk, Engeland en Amerika en juist in de meest vitale bedrijven, dan stemt ons dit toch wel even tot nadenken. Denken we slechts aan de stakingen in de kolonmijnen, transportondernemingen, levensmiddelenbedrijven en elektrische centrales, dan moeten we toch wel voor die gevaren terugdeinzen. Zonder enige twijfel dient aan redelijke eisen tegemoet te worden gekomen, doch we vragen ons wel eens in gemoede af, of dit wapen niet al te lichtvaardig gehanteerd wordt.

We leven thans in een tijd, dat zo langzamerhand ieder normaal, weldenkend mens tot de conclusie gekomen is, dat slechts een jarenlange totale inspanning, waaraan niemand zich onttrekken mag, weer kan leiden tot de oude welvaart.

Slaat ons dan, goedwillenden, niet de schrik om het hart, als we lezen, dat enige honderd duizenden mijnwerkers het werk erbij neergelegd hebben?

Het staat er zo simpel in enige regels, doch één ogenblik van bezinning tovert ons de harde werkelijkheid naar voren. Volg de weg die de steenkool neemt door het bedrijfsleven en zie de verwarring die allerwege gesticht wordt, door vertraging of onmogelijk maken van de productie in vele bedrijven, die voor de wederopbouw niet alleen nodig, doch absoluut noodzakelijk zijn.

Zoiets is geen stap terug op de weg naar herstel, doch betekenen kilometers teruggang. We zouden hiermede nog lang kunnen doorgaan en ook andere belangrijke artikelen volgen op diezelfde weg „door het bedrijfsleven”, waar zij als een onontbeerlijke schakel moeten dienen.

Laten we, wanneer we dus een oordeel vellen, niet blind zijn voor de huidige moeilijkheden en daarmee rekening houden. Maken wat er van te maken is, zij ons parool. Eénmaal komt de tijd weer, dat we in vrijheid onze vleugels kunnen uitslaan, omdat alle beslommeringen dan achter ons liggen.

Een Electro-winkelier, die andermans artikelen niet begeert, heeft recht, dat men hem ook op zijn gebied respecteert.

Mysore ook aanwezig!

Buitenlandse deelname
aan de Jaarbeurs

Dat de Utrechtse beurs „all over the world” befaamd is, blijkt wel uit het feit, dat er een collectieve landelijke inzending komt uit Mysore. Als men dit land niet kent behoeft men zich niet te schamen; het is een der nieuwe staten in Brits Indië in de buurt van Pakistan. Het land zendt vooral ingelegde kunstnijverheidsvoorwerpen en ertsen.

Vervolgens zijn er collectieve inzendingen uit België in de Irenehal; Zwitserland tegenover België, terwijl Frankrijk en Tsjecho Slowakije een eigen paviljoen op het Vredenburg, tegenover de ingang van het Hoofdgebouw krijgen.

De beloften voor deze collectieve inzendingen waren uiterst veelbelovend; als ze volbracht worden zullen deze exposities niet overgeslagen mogen worden.

De Zilveren Schelp

Nationale Tentoonstelling van
ambachten en bedrijven in
werking te 's-Hertogenbosch

Reeds werd melding gemaakt van de grootse plannen, welke te 's-Hertogenbosch bestaan om van 17 tot en met 26 Juli a.s. een nationale tentoonstelling van ambachten en bedrijven te organiseren. Hoofddoel van deze tentoonstelling is het publiek in direct contact te brengen met de velerlei en veelsoortige opleidingen, welke in de diverse takken van ambacht en bedrijf in Nederland aanwezig zijn. Daarnaast wil de tentoonstelling „De Zilveren Schelp” de werkelijk niet alledaagse prestatie leveren om van de ambachten, welke demonstreren, niet alleen het afgewerkte product te etaleren, maar tevens te laten zien, op welke wijze het product wordt vervaardigd. Met andere woorden: het zal in het tentoonstellingspaviljoen, dat 8000 m² beslaat, een en al bedrijvigheid zijn. Naast de smid, de slager en stucadoor, zal het scheppend ambacht en het veredelend ambacht de bezoeker boeien. Naar we vernemen zullen ook onze Zuiderburen, de steden Brugge, Leuven, Antwerpen en Brussel zich niet onbetuigd laten en met hun karakteristieke ambachten op het tentoonstellingsterrein verschijnen. Het geheel zal een volledig beeld geven van wat er in het ambacht leeft. Naar het tentoonstellingsbestuur ons meedeelt, bestaat er allerwege, zowel bij het ambacht als bij het publiek, zodanige belangstelling en medewerking, dat nu reeds — nu ons nog enkele maanden van deze tentoonstelling scheiden — deze grootse nationale demonstratie van het ambacht als geslaagd mag worden beschouwd. Het Secretariaat is gevestigd te 's-Hertogenbosch, Hinthamerstraat 92, telefoon 7722.

DE GROEI WAS VOORSPOEDIG

Vijftig jaarbeurzen in cijfers

Bij de bereiking van het
kroongetal blikken wij terug

Inderdaad een mijlpaal, ook in het leven van een instelling als de Jaarbeurs. De tekenaar van het affiche koos zeker niet ten onrechte de mijlpaal als pièce de resistance in zijn werk.

Het kan interessant zijn, de groei van de jaarbeurs te overzien. Op een dergelijke mijlpaal wordt immers altijd een blik achteruit geworpen. Zowel in het aantal standhouders als in de vierkante meters is de groei van de beurs voorspoedig geweest, al heeft ze natuurlijk ook haar ups and downs gekend.

Aan een tweetal statistieken ontleen wij enige cijfers. De ene geeft de groei van het standhoudersaantal; de andere vooruitgang der gebruikte vierkante meters. Vanzelfsprekend lopen deze in grote lijnen parallel — al zijn er tijden geweest, dat per exposant meer ruimte kon worden toegewezen. Vooral heden is het bekend dat men met ruimtetekort hopeloos vastzit; bij de vorige beurs heeft men ruim 600 aanvragers moeten afwijzen en voor deze beurs was dit zeker niet minder.

Wanneer we de cijfers wat nauwkeuriger bezien vallen er enkele eigenaardige sprongen te constateren. Het begin in 1917 was voor die tijd waarlijk niet slecht: 690 deelnemers. De eerste jaren was er nog geen splitsing in voor- en najaarsbeurs, het was nog een werkelijke jaarbeurs. Het aantal deelnemers ging nogal

op en neer: 1062 1276-1046-1508. Vanaf 1922 werd er besloten tot splitsing in voor- en najaarsbeurs; dit heeft vanzelfsprekend een daling van het aantal deelnemers per beurs tengevolge. Daar komt nog bij, dat juist in die tijd de eerste teruggang in de economie plaats vindt; 1922 komt dan ook met beide beurzen samen niet hoger dan 1448. Verder is de groei echter vrijwel geleidelijk doorgaande; de voorjaarsbeurs 1928 komt voor 't eerst boven de 1000 deelnemers voor de gesplitste beurs. Na 1930 zakt het aantal niet meer beneden de duizend. In 1938 komt de voorjaarsbeurs voor 't eerst boven 2000, terwijl dit jaar het zeer respectabele cijfer van rond 2800 exposanten wordt gehaald.

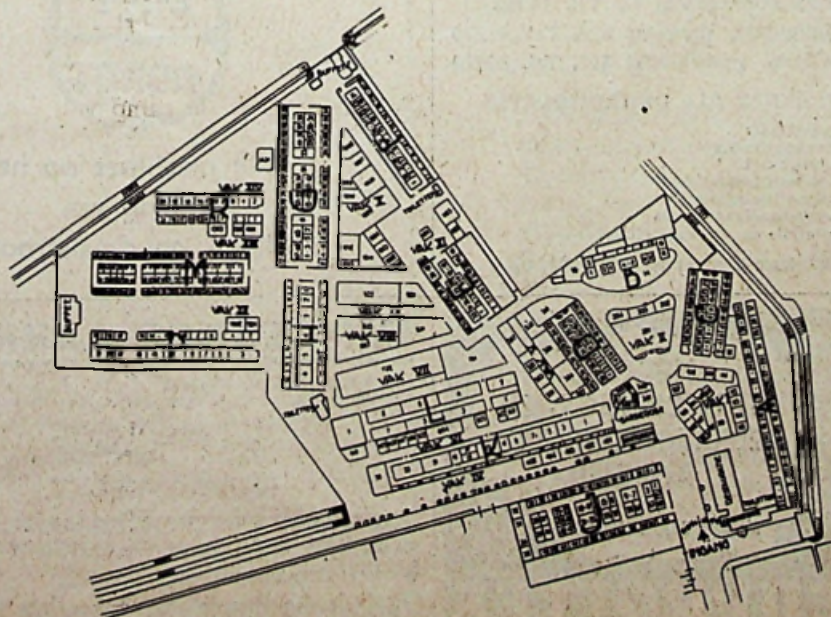
Ook in het buitenland is de belangstelling voor Utrecht steeds toegenomen; individuele zowel als collectieve inzendingen nemen steeds meer plaats in.

Tevens is de belangstelling en samenwerking ook merkbaar bij onze twee grote vervoerslichamen: de Spoorwegen laten extra Jaarbeurstreinen lopen en de K.L.M. laat eveneens speciale luchtdiensten instellen. Van Maastricht, Groningen en Leeuwarden vliegen extra toestellen naar Soesterberg, vanwaar speciale bussen de passagiers naar Utrecht brengen. Eveneens is er een busdienst Soesterberg—Schiphol ingelegd, voor de aansluiting op de intercontinentale lijnen.

TERREIN CROESELAAN

Toestand van heden

De indeling van het Hoofdgebouw aan het Vredenburg is in de loop der jaren wel bekend geworden bij de meeste Jaarbeursbezoekers. Het terrein aan de Croeselaan is nogal eens aan verandering onderhevig geweest. Daarom drukken wij hietbij een plattegrond af van het terrein zoals het nu is ingedeeld. Men lette op het verschil tussen vakken en gebouwen zoals wij dat in ons overzicht van exposanten ook steeds aangegeven hebben. Deze bestuderend kan men zijn bezoek er metterdaad „richten”.

ELECTRO-TECHNISCHE HERSTELPLAATS
SJERP & JONGENEEL

DEN HAAG — PRINSEGRACHT 184 — TELEFOON 335280

JAARBEURS UTRECHT

Stand nr. 1078
1e Etage, hoofgebouw

Zijden en perka lampekappen

in prima uitvoering.

C. J. BIESTA - DEN HAAG
REGENTESSELAAN 234

Isolatiematerialen uit voorraad leverbaar:

Isolatiekous 3-3½-4 mm; OlieInnenbuis 3-12-14-16 mm; Oliezijde-
doek 0.05 mm; Oliepapier 0.025 mm; OlieInnenendoek 0.1-0.18-0.2
mm; OlieInnenband 15-20-40-50 mm; Hardpapierplaten 4-5-6 en
15 mm zwart; 0.8-6-15 mm bruin; HardInnenweefsel 0.25-0.3-
0.5-0.75-2.3 tot 2.6 mm; 7 mm; Leerpapier 0.25-0.4-0.5-0.6-0.9
mm; Combinatie-papier (OlieInnen-Leerpapier); Isolatielakken;
bakelietlak; Isolatiekralen; Hittebestendig mica-niet 0.4 mm; Mica-
folium; afdeklak op spiritusbasis sneldrogend; Engels Isolatie-
band 50 mm; Prespaan 0.1-0.5-0.6 mm; Fiberstaf 7 en 10 mm door-
snee enz.

Technische Agenturen en Groothandel **B. E. M. Wientjes**
Joh. Verhulststraat 192. Amsterdam-Z., Tel. 94171

W. Schuurman

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL
Hofplein 2-6, Alkmaar, Tel. K. 2200-2044 (2 lijnen)

Geg. **Walschakelkastjes** 3 polig,
25 Ampères, ongez. KEMA goedgekeurd.
Bruto F. 12,65, leverbaar vanaf half Mei
a.s. — Uitvoering orders in volgorde van
binnenkomst.

GISO-LAMPEN

Bezoekt onze

VERLICHTINGSTOONKAMERS

in: **AMSTERDAM**, Singel 162-164
ALMELO, 1e Slightestraat 37
DOETINCHEM, Hamburgerstr. 58

ELECTROTECHNISCHE GROOTHANDEL

N.V. v/h CLAESSEN & Co.

TECHNISCHE
HANDELSONDERNEMING **„NIBO”** GROOTHANDEL IN
C.V. VERLICHTINGSORNAMENTEN

Postbus 278, AMSTERDAM, Tel. 85264 — NAAIMACHINEGARNITUUR f 2,75

Technische Handel Onderneming **ROMAL**

Hoofdkantoor: **Utrecht**,
Plompstorengracht 12, Tel. 14393
Filialen: **Rotterdam**, Bergweg 216, Tel. 41270
A'dam, Herengracht 309, Tel. 30210

PLASTICS ALS DRAADISOLATIE

isolatiebuis
montagedraden
rijwielkabel
autoverlichtingskabel
microtelefoonkoorden
telefoonmontagedraden
aansluit- en doorverbindingkabel

Nederlands fabrikaat der N.V. POPE, Venlo

„Podur”

Alle machines op het
gebied van
wissel- en draalstroom

IMPREGNEERLAKKEN

Wij leveren impregneerlakken, waaraan de hoogste eisen gesteld
kunnen worden, met een meer dan 25-jarige reputatie, n.l.:

blanke oevendrogende isolatielak nr. 8401
blanke luchtdrogende isolatielak nr. 8433
zwarte oevendrogende isolatielak nr. 8437
zwarte luchtdrogende isolatielak nr. 8410
witte en grijze isolatielak lucht- en oevendrogend

FABRIKAAT N.V. VERNIS- EN JAPANLAKFABRIEK
J. C. VAN WIJK & Co. — ROTTERDAM

VERTEGENWOORDIGING

Technische Handelsonderneming **W. WERNER**
Paltzerweg 223 .. DEN DOLDER (U.) .. Telefoon 2165 Bilthoven

ADRESWIJZIGING

R. LEWIS

voorheen Soestdijkschekade 531, Den Ha
THANS GEVESTIGD:

WILDHOEF LAAN
's GRAVENHAGE - Tel. 392

Wij leveren uit voorraad

Voorschakel apparaten
Bruto Fl. 15,—
T.L. 25 buizen,
Bruto Fl. 6,—

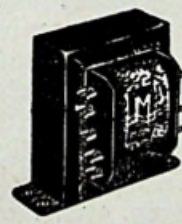
TECHNISCH BUREAU

van Emmerik & van Schij
VROUWJUTTENLAND 17 - DELFT - TELEF.

Installateurs!

Laat ons Uw neon-installaties verz
Wij zijn daarvoor speciaal ingerichte
ontwerpen, begroten, verkopen en
teren door het gehele land.

Technisch Bureau voor NEON-VERLICHTING
P. J. BUIS, 's-GRAVENHAGE
KONINGSPLEIN 11, TELEF. 392400—

TRANSFORMATOR
VERSTERKER
GELUIDSINSTALLATIE

MULTIVOX
LUIDSPREKENDE TELEFOON

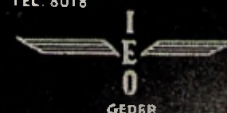
MULTIPER
ELECTRO ACOUSTISCHE FABRIEK
1e v d. Kunstraat 285 DEN HAAG Telefoon 194

a. w. g. TRANS-
FORMATO

aan de spits in 1948 en met vrij
tijd leverbaar. Speciaal wikkelt
o.a. relais en magneet spoelen.
Verhuistransf. van 60 Watt tot
Watt en voedings- en uitgangstr
Wij hebben hierin een twintigjaar
ervaring.

Kaakstraat 4
EINDHOVEN
Telefoon 5023 Vraagt prijsopgaaf of monsterzending

INTERNATIONALE ELECTR. ONDERNEMING
ZANDBERG WEG 97 BREDA
TEL. 8018

FABRIEK
TRANSFORMATOR
ELECTROMOTOREN TOT 2 PA
SPAARLEKTRANSFORMATOR
SPECIALE SCHAKELAPPARATUUR
ELECTROTECHNISCHE FABRIEK

TESTPANEEL VOOR T.L. BUIZEN

Hoewel er nogal wat rumoer was rond de T.L. buizen, welke voortijdige dood reeds voorspeld was, menen wij voorlopig toch nog goed te doen, onze lezers in te lichten over het testpaneel voor deze lampen.

Voor het beproeven van TL lampen, -starters en -voorschakelapparaten wordt het gebruik van een eenvoudig testpaneel aanbevolen. Het gebruik van dit paneel maakt het mogelijk lampen, starters en voorschakelapparaten (afgekort: vsa.) zowel als een geheel als afzonderlijk te beproeven. Tevens kan het gebruikt worden als demonstratie-lessenaar bij de verkoop van TL apparatuur.

Constructie

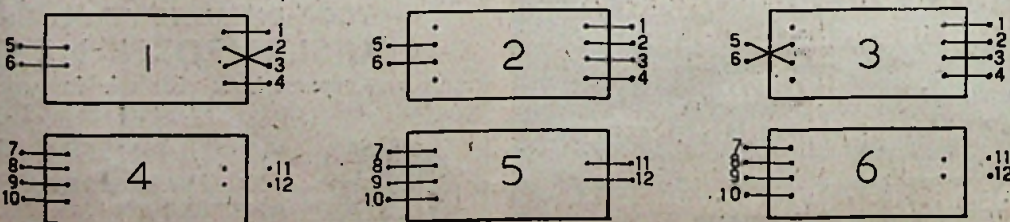
Het testpaneel bestaat uit een vlakke plaat hout of pertinax, waarop lamphouders, starterhouders, aansluitklemmen, schakelaars en het neon-indicatorlampje zijn gemonteerd, alsmede enkele beugeltjes en steuntjes waarop de apparatuur bewaard wordt, welke in ieder geval in voorraad gehouden moet worden voor het beproeven van losse onderdelen. De bedrading ligt aan de achterzijde.

Afbeelding 1 is een tekening van het testpaneel waarbij alle onderdelen „opgeborgen” zijn. Zoals men ziet zijn er twee testplaatsen voor de vsa, aangeduid met

A en B. Plaats A dient voor het beproeven van oud model vsa (rechthoekige), terwijl plaats B bestemd is voor het nieuwe model vsa (trapezium-vormige). De vsa worden aangesloten met behulp van de bijbehorende snoertjes waar aan één zijde een steker is bevestigd en aan de andere zijde een open kabelschoen. Met de verschillende lamphouders is het mogelijk onze normale T.L. lampen te testen, terwijl voor ieder soort starter een starterhouder is aangebracht.

Afbeelding 2 toont het principieschema. De netschakelaar S 1 is een dubbelpolige tweewegschakelaar. De neonindicatoren

	Netsp.	Voor lamp	Soort app.	Type nr.	Aan- sluiting volgens	Opmerkingen
Oud model	220	TL 100	smoorsp.	58400 AH ..	1	Het apparaat zo plaatsen dat de starter links zit (bij resonantie app. de condensator links).
	220	TL 25W	smoorsp.	58404 AH ..	1	
	220	TL 25W	resonantie	60450 AH ..	2	
	220	TL 40W	smoorsp.	58405 AH ..	2	
	125	TL 25W	spaarlek	59408 BG ..	3	
	125	TL 40W	spaarlek	59409 BG ..	3	
	115	TL 25W	spaarlek	59408 BI ..	3	
	115	TL 40W	spaarlek	59409 BI ..	3	
Nieuw model	225	TL 25W	smoorsp.	58410 CH	4	
	225	TL 25W	smoorsp.	58411 CH ..	4	
	225	TL 40W	smoorsp.	58420 CH ..	4	
	255	TL 40W	smsp gec.	58421 CH ..	4	
	225	TL 63W	smoorsp.	58460 CH ..	4	
	125	TL 20W	smoorsp.	58430 BG ..	4	
	125	TL 25W	spaarlek	59410 BG ..	4	
	125	TL 25W	splk. gec.	59411 BG ..	4	
	125	TL 40W	spaarlek	59420 BG ..	4	
	125	TL 40W	splk. gec.	59421 BG ..	4	
	110	TL 20W	smoorsp.	58430 BF ..	4	
	110	TL 25W	spaarlek	59410 BF ..	4	
	110	TL 25W	splk. gec.	59411 BF ..	4	
	110	TL 40W	spaarlek	59420 BF ..	4	
	110	TL 40W	splk. gec.	59421 BF ..	4	
duo app. na voor	225	TL 25W	sm. cond.	58500 CH ..	5	} S ₂ open
	225	TL 40W	sm. cond.	58550 CH ..	5	
	125	TL 25W	o.t.sm.	59450 BG ..	6	
	125	TL 40W	o.t.sm.	59460 BG ..	6	
	110	TL 25W	o.t.sm.	59450 BF ..	6	
	110	TL 40W	o.t.sm.	59460 BF ..	6	

TUNGSRAM GLOEILAMPEN

Wij berichten U, dat vanaf 1 Maart 1948 de verkoop van de bekende

TUNGSRAM-gloeilampen

rechtstreeks door ons, als fabrikanten van deze lampen, tegen nieuwe voorwaarden plaats vindt.

Wij verzoeken U Uw aanvragen en bestellingen op

TUNGSRAM-lampen

te willen zenden aan:

N.V.

GLOEILAMPENFABRIEK

„RADIUM”

TILBURG

Verkoopafdeling
Holland

Geen beitel maar beugel

Onder het gebruikelijk handgereedschap dat in nr. 61 op blz. 57 werd opgegeven, stond vermeld een zaagbeitel. Men begriipt dat dit een slijp van de zetmachine was, en dat bedoeld is een zaagbeugel. Men zoeker zich niet te moe naar een zaagbeitel.

Bezoekt

NIJKERK'S RADIO N.V.

Stand 1088

1e etage

Wij verschijnen weer op de Jaarbeurs te Utrecht met een grote sortering in:

- Siera Radio-apparaten
- Radio-onderdelen
- Versterkers
- Luidsprekers
- Microfoons
- Radiosnoer en -kabel
- Radiokasten
- Radio kleinmateriaal
- Auto-ontvangers
- Electriche grammofoons
- Gelijkrichters
- Philishave
- droogscheerapparaten
- Valento radiobuizen

NIJKERK'S RADIO N.V.,
AMSTERDAM-C.,

Warmoesstraat 94 — Telefoon 36883

WIJ LEVEREN:

**ELECTRISCHE
WARM WATER-APPARATEN.**
Overstroomtype, 40 en 80 liter
inhoud.
K.E.M.A. gunstig beoordeeld.
Drukapparaten leverbaar in 80 L.
inhoud. Grossiers speciale korting.
**ELECTRO-TECHNISCHE
INDUSTRIE VERHOOG**
Zoetermeer. Tel. 287, na 6 uur 187.

*Merkproducten alleen voor
grossiers direct van fabrikant*

Electrische Straalkachels
Electrische Theelichten (sorti)
Strijkijzer-elementen
Theelicht-elementen
Bodem-elementen

Aanvragen nr. 1253 Electro Radio Mercur.

MEUSKEN'S GROOTHANDEL
IN ELECTRO- EN TECHNISCHE ARTIKEL
AMERSFOORT — Kortegracht 24 —
Electrische Apparaten
JAARBEURS
Stand 1212 (Hores)
1ste Etage Hoofdgebouw
Hoofdvertegenwoordiging:
Electro Elwe
Naaimachine Garn.
(2 kogelgewrichten)
Bruto f 6,95

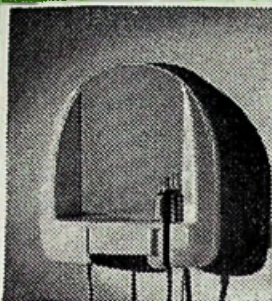

Gestigd 1918,
erkend door de Inspectie
Schr. onderwijs

RADAR Nieuwe schriftelijke cursus
RADAR-technicus, van 1 Maart 1948 af.
Samenst. en cursaal.: Ir. S. J. Hellinga,
lr. bij de Rijksluchtvaartdienst, belast met
het onderzoek naar de toepassingsmogelijk-
heden van de RADAR, lid van de Ned.
Radarcommissie. Inl. en proefles (f 0.25)
op aanvraag. Schriftelijke loergangen voor
**RADIOTECHNICUS,
RADIOMONTEUR,
TSENDVERGUNNING,
NAVIGATOR 2de klas,
FILMTECHNICUS,
STUDIO- en OPNAMETECHNICUS,**
onder leiding van experts.

Radio Instituut Steehouwer

Telefoon 34520 - Giro nr. 131909 - Gr. Florisstraat 74, Rotterdam

De moderne man

gebruikt
een Philo Shave

en

KRUMM

Scheerspiegel

Verkoopspr. f 29.50 Normale handelskorting

APPARATENFABRIEK
Tel 3141 **KRUMM** Tel 3141
Kempensweg 36 HEERLEN

JAARBEURSHOOFDGEBOUW
1e verdieping - Stand 1155

A.C.E.C.-CHARLEROI

EXPOSEERT

De Sprekende Draad

op de Voorjaarsbeurs Belgische
Sectie, vak VII 702 - Groeselaan

**N.V. INGENIEURSBUREAU
FROWYN & C.**

v/h van Enst en Stokkete
Bijkantoor: 's Gravenhage 77

Hoofdkantoor:
Apeldoorn Tel. 2741

Fornuiskookplaten . . . Snelkokers . . .

en diverse apparaten met ingegoten elementen welke
defect zijn, worden door ons voorzien van **nieuwe
elementen** (spiraal m. inbedmassa). Proefsp. 1500 V.
Tevens het adres voor **algehele reparatie** van electr.
fornuizen. **Ombouw** van diverse Verwarmingsappa-
raten, eventueel continu regelbaar. **Snelkokerhand-
vaten.** Losse **Gloeispiralen, Droog-
apparaten** (voor piano's, vitrines, bil-
lards enz. **Electr. Voetstoven.**

Firma Gebr. Sterringa
BROEK OP LANGENDIJK
Telefoon 451 (K 2267)

Alle soorten

ELECTRO-MOTOREN GEVRAAGD.
nieuw of gebruikt.

DEFECT GEEN BEZWAAR.

Electro-Abi AMSTERDAM Z.
SAXEN WEIMARLAAN 52, Tel. 21518 (K 2900)

Demonstratie van de nieuwste typen

„WILKAFOON”

automatische gramfoonplaten
voor 30 platen van 25 cm.
voor 15 platen van 25 en 30 cm.

Jaarbeurs Utrecht
Stands nr. 1090 en 1092

Apparatenfabriek „Wilkafoon”

BROWN BOVERI

DRAAISTROOMMOTOREN

KORTE LEVERTIJDEN

Rotterdam - Electrosteam - Amsterdam

Voorziet U in het Jubileumjaar 1948 tijdig van:

NEMAZON

MIGNON-

**ILLUMINATIE-
FITTINGEN**

ENIGST FABRIKAAT IN NEDERLAND

NEMA TECHNISCHE GROOTHANDEL
Fabrikant van Electriche Apparaten
Hoogklei 18 - WINSCHOTEN - Telefoon 255

TECHNISCH
VERKOOPKANTOOR **TEVEKA N.V.**

Amsterdam Z., Tel. 95979, Churchill-laan 262
IMPORT ENGROS EXPORT

Uit voorraad leverbaar:

SKRAT draaistroom motoren, (op A.K. verg.)
1 PK. 1420 t. — 1 PK. 3000 t. 220/380 V.
6 PK. 1420 t. 380/660 V.

PRESSPAHN: 0,3—1 en 2 mm.

PERTINAX PLATEN: } de meest courante maten
OLIELINNENBUIS: }

VALENTI buizen: voor N.V.R.D. leden in de
provincie Noord- en Zuid-Holland, Utrecht en
de provincies beneden de Lek.

VOOR METAALGELIJKRICHTERS

„TRANSFORMA”

Worden door ons gemaakt voor vrijwel
elk doel (licentie Westinghouse)

AMSTERDAM — KARPERWEG 37-41
Telefoon 96610—96511

Wij leveren iedere gewenste trafo
binnen 10 dagen. Ook voor trafo's
len van motoren en stofzuigers
het aangewezen adres. Levertijd
met één jaar garantie.
Momenteel voorradig voedingen
Sec. 2 x 275 V 60 mA. 6,3 V 2 A en f
Netto Fl. 12.50, bij 6 stuks R.

ELECTRO TECHNISCHE FABRIEK
RETIR RUITERSWEG
HILVERSUM

„VONKA” AMSTERDAM
Rapenburg 97
Telefoon 45352-53

VERHUUR van materialen, licht-
schijnwerpers, motoren
voor

ILLUMINATIE - TOEGEBORVEN
VERLICHTING - KRAAN

Fabriek v. electriche
apparaten en
verwarmingselementen

ZAANDAM
OOSTZIJDE 238 b
Telefoon 2310 (K 2980)

**Straalkachels,
Theelichten,
Kookplaten,
Strijkijzerelementen,
Theelichtelementen,
Bodemelementen,
Kachelelementen,
Verwarmingsspiralen**

Leverd alleen aan
H.H. Grossiers en Industrie

Edwards

**HOOGVACUUMPOMPEN en
IMPREGNEERINSTALLATIES**

Pullin

EL. MEETINSTRUMENTEN

**INGENIEURSBUREAU VOOR
BEDRIJFSAUTOMATISERING**
Fr. Maelsonstraat 2, DEN HAAG, Telefoon 556218

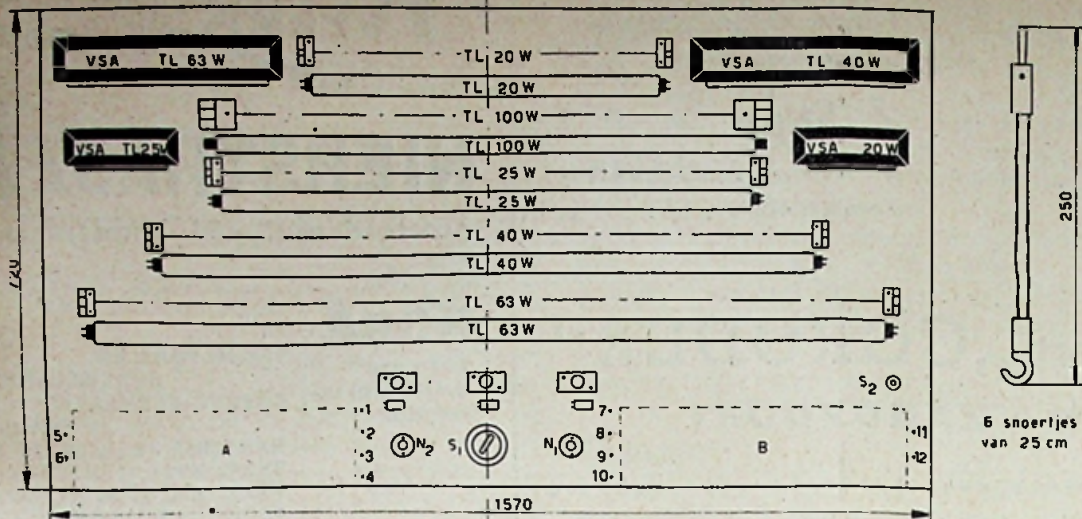
KOOFLIJSTEN

VOOR INDIRECTE VERLICHTING
en **BUISLAMPORNAMENTEN**
van geperst hout voor schilderwerk
edelfineer. Ned. Octfooi 50992.

W. C. HÜLSMANN
BROUWERSGRACHT
AMSTERDAM

STAND JAARBEURS
1e Verloping No. 109

Afb. 1. Schematische voorstelling van het testpaneel.

N 1 en N 2 geven aan op welke tastplaats spanning staat. De contactbussen 11 en 12 mogen alleen verbonden worden met de startings compensator (dus bij het beproeven van de voorijlende tak van duo-apparaten). In dat geval moet de schakelaar S 2 geopend worden. Het verdient aanbeveling op het paneel zowel bij de contactbussen 11 en 12 als bij de open stand van S 2 de woorden „alleen voor startings compensator” aan te brengen.

N.B. Bij smoorspoelen met ingebouwde opjaagtrap (bestemd voor duo-apparaten) mogen de contactbussen 11 en 12 niet met het apparaat verbonden worden aangezien de rechtse klemmen van het apparaat niet verbonden zijn met een startings compensator doch aan een opjaagtransformator liggen en een spanning hebben van 220 Volt. De schakelaar S 2 blijft in dit geval gesloten. Men dient er zorg voor te dragen, dat niet twee onderdelen parallel staan (bijv. twee lampen). Leg daarom na gebruik de onderdelen steeds op de daarvoor bestemde steuntjes en beugeltjes (zoals op de figuur is aangegeven).

Van lampen.

Het testen

Plaats de te testen lamp in de passende lamphouders, sluit een bijbehorend vsa

aan en zet de juiste starter in de starterhouder. Bij het inschakelen van de netspanning moet de lamp branden.

Van starters.

Zet de te testen starter in de passende starterhouder, sluit een bijbehorend vsa aan en plaats een gecontroleerde lamp in de lamphouders. Bij het inschakelen moet de lamp ontsteken.

Van voorschakelapparaten

a. *Voorschakelapparaten oude uitvoering*, dienen op plaats A aangesloten te worden. De verbindingen worden gemaakt met behulp van de bijbehorende snoertjes. In de tabel wordt met een nummer verwezen naar het juiste aansluitschema. Deze schema's zijn zo gemaakt dat de ingebouwde starter tussen 2 en 5 aangesloten wordt. Een bijbehorende lamp wordt in de houders geplaatst, doch een losse starter wordt niet aangesloten. Bij het inschakelen van de juiste (!) netspanning moet de lamp ontsteken. Is dit niet het geval dan is het mogelijk dat van het vsa alleen de ingebouwde starter defect is. Om dit te controleren worden de verbindingen met 2 en 5 verbroken en een losse starter in de bijbehorende houder geplaatst. Brandt de lamp nu wel, dan is alleen de ingebouwde starter defect.

b. *Voorschakelapparaten van de nieuwe uitvoering* worden op plaats B gezet en verbonden met behulp van de bijbehorende snoertjes. Raadpleeg voor de juiste verbindingen de tabel. Een lamp van het juiste vermogen wordt in de houders geplaatst, evenals een bijbehorende starter.

c. *De naijlende tak van duo-apparaten* wordt normaal verbonden volgens de tabel. Let op de netspanning (110 Volt of 125 Volt). De twee rechtse klemmen worden dus niet verbonden met de contactbussen 11 en 12. Eventueel is het mogelijk de twee buitenste linkse klemmen niet te gebruiken en de twee rechtse klemmen te verbinden met de bussen 7 en 10. Hierdoor is het apparaat geschikt voor 220 Volt.

d. *De voorijlende tak van duo-apparaten* wordt met alle contactbussen verbonden (zie tabel). De schakelaar S 2 wordt geopend. Hierdoor wordt de startings compensator via de rechtse klemmen

Succes!

Een groot woord, met een geweldige aantrekkingskracht en niet minder bekoring, 'n woord vervuld van belofte. Er zijn velen, die ernaar streven en velen, die teleurgesteld de pogingen opgeven.

De vraag naar het „waarom” dringt zich als het ware aan ons op en het antwoord is niet gemakkelijk in een concrete vorm te gieten. Om dit te kunnen, zouden we in de allereerste plaats verschillende oorzaken van deze teleurstellingen moeten nagaan en dan zullen we misschien tot de niet eens voor de hand liggende conclusie komen, dat de oorzaak van de ontgoocheling meestal bij de mensen zelf ligt. Hoeveel zijn er immers niet, die hun verwachtingen te hoog hebben gespannen, die van goedkope of zelfs van gemakkelijke successen dromen, die aan het geluk en het gelukkige toeval een véél belangrijker rol toekennen dan deze beide — inderdaad wel onmisbare factoren — ooit zouden kunnen vervullen.

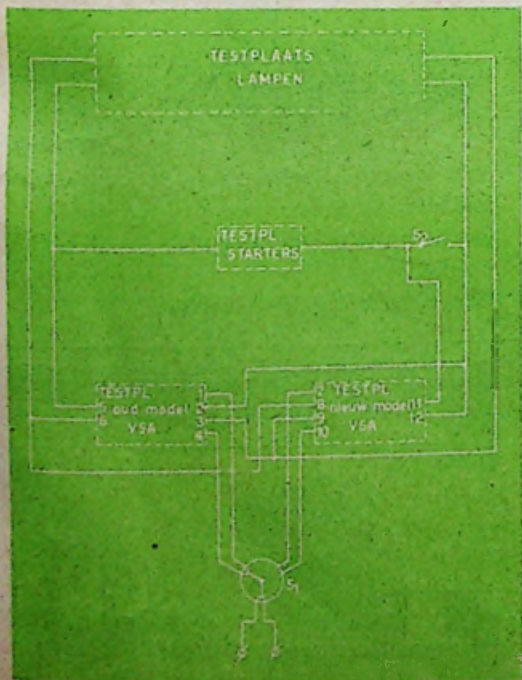
Hoeveel zijn er niet, die in hun streven naar succes een koortsachtige ijver aan de dag leggen met een geweldige vaart, die zij tenslotte bij gebrek aan adem halverwege moeten minderen, omdat zij vergaten, dat soms alleen de lange afstandloper een ver verwijderd doel kan bereiken.

Hoeveel zijn er niet, die alles streng systematisch opbouwen en logisch redeneren, zonder aan de fantasie ook maar de minste betekenis toe te kennen, of die aan de fantasie een allesoverheersende plaats inruimen en systeem en logica als van ondergeschikte betekenis vol minachting terzijde schuiven.

En hoeveelen zoeken niet in boeken en geschriften — wellicht ook in dit armzalige artikeltje — de toverformule der zwarte kunst van de goudmakerij, de grote dwaasheid van alle tijden.

Wij mogen niet vergeten, dat succes in de meeste gevallen gegroeid is uit teleurstellingen en tegenslagen, maar ook dan alleen nog, als men uit deze tegenwerkende krachten nieuwe en opbouwende geput heeft en vooral als men uit gemaakte fouten iets geleerd heeft.

Zn.

Afb. 2. Principeschema van het testpaneel.

en de contactbussen 11 en 12 tussen de starterleiding geschakeld.

Opmerkingen

1. Sluit nooit een vsa op goed geluk aan, doch raadpleeg steeds de tabel.
2. Let op dat nooit twee onderdelen parallel staan (bijv. bij oude vsa de ingebouwde starter en een losse starter).
3. Zorg dat de apparatuur één geheel vormt, dus voor lamp T.L. 40 W een vsa voor T.L. 40 W en een starter voor T.L. 40 W.
4. Let op de goede netspanning. Komt het vaak voor dat men vsa voor verschillende spanningen moet testen, dan verdient het aanbeveling een verhuistransformator in te bouwen.

Uit voorraad leverbaar
ELECTROMOTOREN

tot en met 3 P.K. 220/380 en 380/660 Volt,
 1500 omw/min. D.W.D. geventileerd gesloten.
 (Import).

Aanvragen aan:
 N.V. Handel Mij. „ELECTRO METAAL“
 A. C. VAN RIJN, Piet Heinstraat 102,
 DEN HAAG — Telefoon 336144, 321011

WIKKELINRICHTING

voor Electro-Motoren, Dynamo's, Starters,
 Hoogspanningsmagneten enz.

E. Stipp

Nieuwe Leliestraat 51 — AMSTERDAM
 Telefoon 47076

NIERSTRASZ
 Amsterdam-C. - Pl. Middenla

BOBÉ
 levert aan
 Groothandel en
 Industrie

**STRIJK-PERS EN
 BODEMELPERS
 KACHEL ELEMENTEN**
 en
**HARDINGS-PROEFOVEN
 OVENS VOOR KERAMIEK
 INDUSTRIE, verder ELK
 VOOR ALLE INDUSTRIE
 DOELEN**

Geen reparaties voor huishoudelijke doelen
 Ons devies: **BOSSAERS BETER!**

BOBÉ, Beukenweg 9-11-13, Telefoon 54161, Amsterdam

HARDPAPIER levert „**CORODEX**”

KUNSTHARSFABRIEK — ZANDVOORT

Op onze Jaarbeurs-Stand nr. 1134
 exposeren wij

een uitgebreide collectie: Meetinstrumenten
 Electrisch installatie-materiaal
 Electrische klokken
 Gramfoon-onderdelen
 Radio-onderdelen
 Wikkelmachines etc.

C. N. Rood, Den Haag

Weteringkade 37, Telefoon 77.19.20 (3 lijnen)

RITSEMA
Stofzuigerfabriek

HILVERSUM

KLOPVEEGZUIGERS
 met vibrator en schaduwlicht

Onze reparatie-afdeling repareert
 alle merken stofzuigers

Ze zijn er weer!

**De Boeken- en
 Bedklemlampjes**
 met schakelaartje

Uit voorraad leverbaar in
 6 smaakvolle courante
 kleuren. Elk lampje keu-
 rig verpakt in cartonnen
 doosje

VERKOOPSPRUS
 thans f 6.50 per stuk
 Normale handelskorting.

ELECTRO HAVEE

'S GRAVENHAGE - HUISDUINENSTR. 48
 TEL. 320706

ELECTROMOTOREN

Inkoop - Verkoop - Verhuur - Ruil
 alleen de betere soorten.

**Reparatie - Wikkelen - Revisie -
 Ombouw**, alleen kwaliteitswerk.
 Voor Twente en Gelderse Achterhoek reeds
 lang een bekend en vertrouwd adres.
 Erkende Installateurs, Handelaren en
 Electro-winkellers speciale prijzen.

**ELECTROMOTORENHANDEL
 & WIKKELBEDRIJF „JULO”**
 Kantoor Waldeckstraat 22 - Fabriek Pyrmontstraat 15
 ENSCHEDE — Telefoon 4075 (K. 5420)

„VOBA” -Gloeilampen!

Een kwaliteitsmerk;
 Een Symbool van service.

Verkoopkantoor „VOBA” - Gloeilampen:
 De Constant Rebecquestraat 96-102, 's GRAVENHAGE

**ISOLATIE
 KOUS**

PLASTIC ISOLATIE KOUS, groot iso-
 lerend vermogen. Maten vanaf 5 mm. inw Ø.

MULTUFLEX - Amsterdam

Prins Hendrikkade 174-175, Telefoon 46420-42571

**NIEAF
 UTRECHT**

DE NEDERLANDSE
 FABRIEK VAN DE BESTE
ELECTRISCHE MEETINSTRUMENTEN

Wij leveren U schakelaars, stekkers, appa-
 raten, stekkers en zekeringen uit voorraad.
 Zendt ons Uw koopvergunningen en oude
 ringen.
 Grote sortering lampekappen.

**HAZEMEYER
 HENGELO**

Beschermd Schakelmateriaal

Fabriek en Hoofdkantoor HENGELO, Telefoon 2345 (5 lijnen)
 Kantoor Amsterdam: Amstel 144, Telefoon 35862
 Kantoor Rotterdam: Mathenesoorlaan 201, Telefoon 30934

SURE-A-LITE
 THE NEVER
 FAILING FLASH

(Vervolg Vakgroepnieuws Electrotechnisch ambacht)

Pensioenregeling**Klein Metaalnijverheid**

Hebt U reeds personeelsopgave verstrekt?

Reeds in Januari is aan de ondernemingen, waarop de regelingen van lonen en arbeidsvoorwaarden in het smedenbedrijf, centrale verwarmingsbedrijf, electrotechnisch installatiebedrijf, loodgietersbedrijf en metaalbewerkingsbedrijf van toepassing zijn, een circulaire gezonden met het verzoek per omgaande een opgave te verstrekken van de in hun onderneming in dienst zijnde werknemers, in verband met de uitvoering van de verplichte pensioenvoorzieningen in de Klein-Metaalnijverheid.

Het Fonds tot Voorbereiding van de Pensioenvoorzieningen in de Klein-Metaalnijverheid deelde ons thans mede, dat door verschillende ondernemingen nog geen opgave werd verstrekt.

Gelet op de moeilijkheden, welke, zowel voor de ondernemingen, die in gebreke zijn gebleven de benodigde gegevens te verstrekken, als voor het Fonds, veroorzaakt worden, wordt aangedrongen op onmiddellijke inzending van het vragenformulier.

Enerzijds kunnen alleen dan de nodige pensioenzegelkaarten worden toegezonden, indien opgave is gedaan, zodat vanaf 9 Februari 1948 iedere week een pensioenzegel ad f. 2,—, verkrijgbaar bij de kantoren van de Nederlandsche Middenstandsbank N.V., geplakt kan worden, zulks op grond van de verplichte storting in het Fonds tot Voorbereiding van de Pensioenvoorzieningen in de Klein-Metaalnijverheid, Amaliastraat 10 te 's-Gravenhage (Staatscourant nr. 12 d.d. 19.1.1948 en nr. 30 d.d. 12.2.1948).

Anderzijds moet het Fonds over volledige gegevens omtrent de te verzekeren personen beschikken om tot het samenstellen van een definitief pensioenreglement te kunnen overgaan.

Voor het geval, dat geen vragenformulier aanwezig is, volgt hieronder specificatie van de benodigde gegevens.

Naam; Voornamen (voluit); Straat; Woonplaats; Beroep; Geboortedatum; Geslacht; Geb. jaar echtgenote; Aantal kinderen beneden 16 jaar (ook pleegkinderen); De werkgever; Naam; Adres.

Buitenlandse Jaarbeurzen

Evenals het vorige jaar is door de Economische Voorlichtingsdienst aan de Hoofdgroep Ambacht een contingent deviezen beschikbaar gesteld om een aantal Nederlandse ambachtslieden in de gelegenheid te stellen de navolgende, binnenkort te houden Jaarbeurzen te bezoeken, t.w.:

Lyon	van	3 — 12	April
Basel	„	10 — 20	„
Brussel	„	17 — 28	„
Milaan	„	29 April — 16	Mei
Parijs	„	1 — 17	Mei
Londen	„	3 — 14	„

Volgens de richtlijnen van de Economische Voorlichtingsdienst dienen belang-

hebbenden zich bij hun vakgroep aan te melden. De vakgroepen zenden vervolgens deze aanvragen met hun advies aan de hoofdgroep door.

Het ons ter beschikking gestelde contingent is beperkt, zodat het in het algemeen niet mogelijk zal zijn alle aanvragers, wier zakelijke belangen een bezoek aan bovengenoemde jaarbeurzen rechtvaardigen, uit dit contingent te doen delen.

In verband met de nog resterende tijd is een *zeer spoedige* behandeling zeer gewenst.

EINDE VAN HET VAKGROEPNIEUWS**Opgepast**

Radio, ontvreemd! Bij de radio- en muziekhandel J. F. A. van Demen, Hillelaan 45-48 te Rotterdam, zijn drie radio's gestolen: Erres KY 477 nr. 4844; Waldorp type Robijn nr. 71251 en Philips KX 574 A nr. 3584. Wie iets van een of meer dezer drie toestellen bespeurt, wordt verzocht zich in verbinding te stellen met bovengenoemd adres of met de Recherche, bureau Sandelingplein te Rotterdam.

Radio-ellende opgeheven.

Het verdriet van de luisteraars in het Oosten van ons land zal weldra beëindigd zijn. De Nederlandse uitzendingen zullen ofwel met groter sterkte geschieden, ofwel op een andere golflengte, waarover binnenkort te Kopenhagen beslist wordt.

NORMALISATIE

(vervolg van blz. 79)

De normalisatiecommissies in de verschillende landen hebben zich internationaal georganiseerd in de I.S.O., welke weer in commissies is verdeeld volgens de technieken. Zo is er voor de electrotechniek het I.E.C., the International Electrotechnical Commission.

Er valt nog veel te normaliseren. Om een voorbeeld te noemen, waarom worden de tapgaten voor het bevestigen van de stopbusinvoeringen voor het invoeren van leidingen of kabels in elektrische toestellen van verschillende draadsoorten voorzien, zodat U gedwongen bent om een groot aantal soorten van deze stopbusinvoeringen in voorraad te houden, die dood kapitaal vertegenwoordigen en onnodige magazijnruimte eisen.

Whitworth-draad, gasdraad, Union-draad en P. G. draad kennen we hiervoor. Dat zijn er drie te veel.

Het leven is dynamisch. Er komen nieuwe vindingen met als gevolg nieuwe toepassingen. Het werk van de normalisatie staat dus nooit stil. Het vraagt ieders aandeel! Wanneer er dus voorschriften of normaalbladen ter kritiek worden aangeboden, bestudeer ze dan en geef een gefundeerde mening. Men ondersteunt daarmee de echte gemeenschapsarbeid van alle bedrijfsgenoten in de commissies, die zich geheel belangeloos aan dit werk geven. En past nauwgezet de eenmaal aanvaarde voorschriften toe, dit is ieders eigen belang. J. H. D. VAN OOSTROM.

VRAAG EN AANBOD**Electro installatiebedrijfje**

dat verlopen is of waar opvolger ontbreekt ter overname gevraagd of compagnonschap met opvolger zonder diploma's gezocht, door pers. 33 j., P.G., in Gelderland of omliggende provincies. H. Huijbers, Albert Haanweg 125, Lochem.

Bod gevr. op 480 Jung Tumblers en 20 draaischakelaars, enkel-polig. Br. nr. 8 Bakker's Boekhandel, Ter Apel.

Gevr. automatische telefooninstallatie voor 10-12 toestellen, nieuw of in goede staat. J. Th. Muller, B 493a, Silvolde (Gld.).

Gevr. 25 à 30 werkbrillen of hoofdlampjes voor zakbatterij-aansluiting. Br. met voll. opgave nr. 1254.

Te koop gevr. sterddriehoekschakelaars 25 of 60 A, stukken marinekabel 4 x 6 en 4 x 16 mm² Aanb. aan Fa. C. Hartog, Aalsmeerweg 19, A'dam-W., tel. 86807.

Gevr. 13-polige walsschakelaar 25 A, 13-polige gestelsluitingsschakelaar 25 A, compl. met zek. elementen in kast. Moeten nieuw of in zeer goede staat zijn. Br. nr. 1255.

Te koop 1 Brown Boverie motor, gelijkstr. 440 V, 6,1 A, 2,2 Kw, 1125 omwentelingen. In prima staat. Boekbinderij G.G. ter Horst, L. Nieuwstraat 111 achter, Utrecht.

Gevr. een omvormer aggregaat 65 V, gelijkstroom, ca. 50 A, gekoppeld aan draaistroommotor 380/660 V, eventueel zonder draaistroommotor. Br. nr. 1258.

Ter overname aangeb. electrotechnisch installatiebedrijf in grote stad in het Westen, met plaatselijke en landelijke vergunningen. Geïnteresseerden gelieven te schrijven onder nr. 1259.

Aangeb. 1 gelijkstroommotor 220 V, A.E.G. 1½ pk. 1400 toeren, in pr. staat. Br. A. M. N. Nellen, Schietbaanstraat 7, Rotterdam.

Te koop aangeb. div. soorten wikkeldraad. Nieuw op haspel. Fabr. Pope, Venlo, 20 kg 0.1 m/m E, 10 kg 0.11 m/m E, 15 kg 0.15 m/m E, 25 kg 0.16 m/m E, 5 kg 0.18 m/m E, 60 kg 0.30 m/m E, 27 kg 0.90 m/m B.Z.K., 6 kg 1.10 m/m B.Z.K., 32 kg 1.50 m/m B.Z.K., 23 kg 1.60 m/m B.Z.K., 5 kg 1.70 m/m B.Z.K., 15 kg 1.80 m/m B.Z.K., 24 kg 2.— m/m B.Z.K., 17 kg 2.20 m/m B.Z.K. Alsmede 1 matrisen voor het stansen van transformator-blik. Br. nr. 1250.

Te koop radio- en electr. zaak (hoofd- apparaten) annex rijwielen en haarden, met woning en alle vergunningen. Centrum stad Z.H. Prijs f 15.000—, inclusief goederen, inventaris en gereedschap. Br. nr. 1260.

Jongeman, 22 j., geh., z.z.g.g. op de boekhouding van electrotechnische groothandel of derg. zaak. Enigszins met de branche op de hoogte. Omg. Amsterdam of Haarlem. Br. nr. 1240.

OPEN PLAATSEN

Plaatsing gezocht (intern) voor verdere opleiding in het electrotechn. en loodgietersvak voor zoon van patroon, i.b.v. einddiploma ambachtsschool. Liefst bij R.K. patroon. Br. nr. 1256.

Wordt gevr. een gedipl. radio-techniker (wel of geen lid der N.V.R.D.) met commerciële aanleg, die in staat is geheel zelfstandig de leiding te nemen van een moderne en goed ingevoerde radiozaak in het centrum van het land. Reflectanten moeten bereid zijn zich aan een psycho-technisch onderzoek te onderwerpen. Soll. nr. 1257.

SVENSKA-GLAS

complete ornamenten voor
utiliteitsverlichting

levering van enkele types
nog uit voorraad

Vraagt prospectus

N.V. ELECTROCENTRUM

AMSTERDAM — POSTBUS 1001

FILIALEN: ARNHEM - EINDHOVEN - LEEUWARDEN -
ROSENDAAL - ROTTERDAM - ZWOLLE

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

**ILLUMINATIE TONEEL
LICHTFONTEINEN**

THE MICA INSULATOR CO.

SCHENECTADY, U.S.A.

ELECTROTECHNISCH ISOLATIEMATERIAAL

LAMICOID (Pertinax, Novotext, Resopal, Trans-
parant) Presspahn, Leerpapier, Gleufisolatie, Fiber,
Olielinnen, -zijde, -glas, -papier, — Mica, Micaniet.
Jaconetband en -kous, enz.

Agent voor Nederland:

TECHNISCHE HANDELSONDERNEMING „MENDOR”

N.Z. Voorburgwal 158 — AMSTERDAM — Telefoon 34119

ISOLATIEMATERIALEN — COLLECTOREN

VERLICHT 's AVONDS NAAM EN HUISNUMMER
GEMAKKELIJK OP IEDERE HUISDEUR TE MONTEREN

Vraagt inlichtingen aan:

N.V. THABUR

ZUILINGSTRAAT 22-24 TEL. 116130 (8 lijnen) DEN HAAG

Defecte Lampen, Bouten of K...

reeds meer dan 12 jaar en..... onder volle gar...

J. BOSCH, Amsterdam

Sloterkade 68E

Telefoon 26...

Heybroek - Zelande

KEIZERSGRACHT 242-248 - AMSTERDAM

Rotterdam, Den Haag, Deventer, Groning
Nijmegen, Haarlem, Breda

Systofix Armaturen
voor

Fluorescentiebuizen

voor: Fabrieken, Kantoren, Ateliers, Zieke-
huizen, Winkels, Hotels, Restaurants

Precisie-meetinstrumenten

Multavi II f. 215,-

LICENTIE HARTMANN & BRAUN

Afmetingen: 180 x 90 x 55 mm

Uitvoering: zwart bakeliet

Schaal: 70 mm. Spiegelaf. 0 - 30

Stroomsoorten: Gelijk- en wisselstroom

Meetber.: Amp.: 6 - 1.5 - 0.3 - 0.6 - 0.015 - 0.003

Volts: 600 - 300 - 150 - 30 - 6

Eigen weerstand: Bij 6 Amp. 0.2 Ohm tot 300

Ohm bij 0.003 Amp.

Bij 600 Volt 0.2 Meg. Ohm tot 2000 Ohm bij 6 V.

Uit voorraad leverbaar

A. VALKENBERG

Kinkerstraat 252-254, Amsterdam, Tel. 83678-84416

Wikkelbedrijf

„Electra”

P. Valk

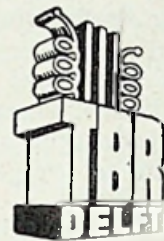
Vriesestraat 93 - Tel. 3671 - Dordrecht

Het adres voor vooroorlogs wikkelwerk.

Lage prijzen. Korte levertijd. 1 Jaar garantie.

Dank zij het nieuwe laksysteem met speciale

impregneerlak zult U uitermate tevreden zijn.

Wikkelarij voor Transformatoren
en Klokspoelen

Fabricage van Versterkers en Ge-
luidsinstallaties

Radio-onderdelen engros:

Alle Ronette Artikelen tegen zeer
verlaagde prijzen, Radloknoppen,
Afspanisolatoren, Ceramische Con-
densatoren, Banaanstekkers, 10
tonne Eltjes enz. enz.

Vraagt onze gratis prijscourant even aan

Technisch Bureau J. Th. van Reys

Choorstraat 16 - DELFT - Telefoon 261

N.V. HOLLANDSCHE ASBEST MAATSCHAPPIJ

v/h van der **LINDEN & VELDHUIS**

ROTTERDAM

GRONINGEN

AMSTERDAM

*Asbest, | Rubber,
Pakking, | Isolatie*

LEVERBAAR,

zolang de voorraad strekt:

Import-snoer en -buis, el. smidventilatoren, slijp-
machines, lijmpotten, motoren 1/3 pk, zekeringen
D.Z. en schroef, stopcontacten, schakelaars, stekkers,
bajonetfittingen (koper), fittingen met buitendraad
en ring, sterkstroomloedkabel, import schellen en
illuminatiefittingen Mignon, vloerwrijvers, stofzuigers.

Direct uit voorraad leverbaar

W.d. armaturen, porceleinen kop voorzi-
van metalen flens, waarin 5/8" schroefg-
bajonet fitting, rubber ring en held-
schroefglas voor 60 Watt lamp.
Philips bajonetlampen 60 Watt kunnen
worden medegeleverd met de voor U
aanmerking komende gloeilampenkortin-

Electrotechnische

Groothandel **P. HOLTRINK**

Korte Spaarne 25, Haarlem, Telefoon 162

● Courante artikelen!

● Concurrerende prijzen!

● Coulant!

Eén onzer vertegenwoordigers is gaarne
bereid U te bezoeken.

ELECTRO-TECHNISCHE GROOTHANDEL

MAX GOUDEKET & Co.

AMSTERDAM (O.) - WEESEPERSIJDE 24 - Tel. 51163

GLOEILAMPEN

220/230 en 125/130 Volt van eerste
kwaliteit en onder garantie koopt U
het voordeligst bij

N. C. Waagmeester & Zoon

Damplein 8 - Zaandam

Verkoopkantoor van de N.V. Gloeilampenfabriek
„AURORA” - TILBURG

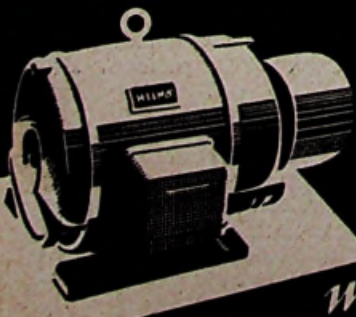
Inkoop-Verkoop

van motoren, schakelkasten en
andere electro-technische materialen

● Het adres voor de installateur, die iets zoekt

Minkes

HOEFKADE 671, DEN HAAG, TEL. 39150

S.K.A.
motoren

KOOLBORSTELS

voor elk doel.

Uit voorraad leverbaar.

Nederl. Koolborstelfabriek

AMSTERDAM-N.

Spilkerkade 5 Telefoon 60 542

N.V. BRONSWERK

HUYGEN & WESSEL

AFD. ELECTROTECHNIEK

AMERSFOORT

Electrische Licht- en Krachtinstallaties

Hoog- en Laagspanningsnetten